

TŁUMACZENIE

POROZUMIENIE

o ochronie afrykańsko-euroazjatyckich wędrownych ptaków wodnych

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że „Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt” z 1979 r. zachęca do międzynarodowego współdziałania w celu ochrony wędrownych gatunków,

PRZYPOMINAJĄC ponadto, że pierwsze posiedzenie Konferencji Stron Konwencji, które odbyło się w Bonn w październiku 1985 r., zleciło sekretariatowi Konwencji podjęcie odpowiednich środków w celu opracowania Porozumienia o rodzinie kaczkowatych zachodniego regionu palearktycznego,

BIORĄC POD UWAGĘ, że wędrowne ptaki wodne stanowią ważny element różnorodności biologicznej świata, którą zgodnie z duchem „Konwencji o różnorodności biologicznej” z 1992 r. oraz Agendą 21 należy chronić dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń,

ŚWIADOME ekonomicznych, społecznych, kulturowych i rekreacyjnych korzyści uzyskiwanych z chwytania niektórych gatunków wędrownych ptaków wodnych oraz ekologicznych, genetycznych, naukowych, estetycznych, rekreacyjnych, kulturowych, edukacyjnych, społecznych i ekonomicznych wartości ptaków wodnych w ogólności,

PRZEKONANE, że chwytanie wędrownych ptaków wodnych musi być prowadzone w sposób zrównoważony, przy uwzględnieniu stanu zachowania tych gatunków w całym obszarze ich występowania, jak również ich charakterystyki biologicznej,

ŚWIADOME FAKTU, że wędrowne ptaki wodne są szczególnie narażone na niebezpieczeństwo, ponieważ wędrują na dużych odległościach i są uzależnione od sieci obszarów wodno-błotnych, które zanikają i ulegają degradacji na skutek niezrównoważonej działalności człowieka, o czym mówi „Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego” z 1971 r.,

UZNAJĄC potrzebę podjęcia natychmiastowych działań w celu powstrzymania spadku liczebności wędrownych gatunków ptaków wodnych na geograficznym obszarze systemów tras wędrówek afrykańsko-euroazjatyckich ptaków wodnych,

PRZEKONANE, że zawarcie wielostronnego porozumienia oraz jego wprowadzanie w życie poprzez skoordynowane i wspólne działania znacząco przyczyni się do najskuteczniejszej ochrony wędrownych ptaków wodnych i ich siedlisk oraz przyniesie dodatkowe korzyści wielu innym gatunkom zwierząt i roślin, oraz

UZNAJĄC, że skuteczne wprowadzenie w życie takiego porozumienia wymagać będzie udzielenia niektórym Państwom Strefy pomocy na badania, szkolenie i monitorowanie w zakresie wędrownych gatunków ptaków wodnych i ich siedlisk, na gospodarowanie tymi siedliskami, jak również na ustanowienie lub udoskonalenie instytucji naukowych i administracyjnych dla celów wprowadzenia w życie niniejszego Porozumienia,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł I

Zasięg, definicje oraz wykładnia

1. Geograficzny zasięg niniejszego Porozumienia obejmuje obszar systemów tras wędrówek afrykańsko-euroazjatyckich ptaków wodnych, określony w załączniku 1 do niniejszego Porozumienia, zwany dalej „obszarem Porozumienia”.

2. Co celów niniejszego Porozumienia:

a) „Konwencja” oznacza „Konwencję o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt” z 1979 r.;

b) „sekretariat Konwencji” oznacza organ ustanowiony na podstawie art. IX Konwencji;

c) „ptaki wodne” oznaczają te gatunki ptaków, które są ekologicznie zależne od obszarów wodno-błotnych co najmniej przez część swojego rocznego cyklu, których obszar występowania leży w całości lub częściowo w obszarze Porozumienia i które są wymienione w załączniku 2 do niniejszego Porozumienia;

d) „sekretariat Porozumienia” oznacza organ ustanowiony na podstawie art. VI ust. 7 lit. b) niniejszego Porozumienia;

e) „Strony” oznacza, o ile kontekst nie wskazuje inaczej, Strony niniejszego Porozumienia;

oraz

f) „Strony obecne i głosujące” oznacza Strony obecne i oddające głos za lub przeciw; powstrzymujący się od głosowania nie są zaliczani do Stron obecnych i głosujących.

Ponadto terminy zdefiniowane w art. I akapit pierwszy lit. a)-k) Konwencji mają takie samo znaczenie, *mutatis mutandis*, w niniejszym Porozumieniu.

3. Niniejsze Porozumienie jest Porozumieniem w rozumieniu art. IV ust. 3 Konwencji.

4. Załączniki do niniejszego Porozumienia stanowią jego integralną część. Jakiegokolwiek odniesienie do niniejszego Porozumienia stanowi odniesienie do jego załączników.

Artykuł II

Podstawowe zasady

1. Strony podejmują skoordynowane środki w celu utrzymania wędrownych gatunków ptaków wodnych w odpowiednim stanie zachowania lub przywrócenia ich do takiego stanu. W tym celu Strony stosują, w granicach swojej krajowej jurysdykcji, środki określone w art. II wraz ze szczegółowymi działaniami określonymi w planie działania przewidzianym w art. IV niniejszego Porozumienia.

2. Przy wprowadzaniu środków określonych w ust. 1 powyżej Strony powinny uwzględnić zasadę ostrożności.

Artykuł III

Ogólne środki ochrony

1. Strony podejmują środki mające na celu ochronę wędrownych ptaków wodnych, zwracając szczególną uwagę na zagrożone gatunki, jak również na te, które znajdują się w nieodpowiednim stanie zachowania.

2. W tym celu Strony:

a) wprowadzają taką samą ścisłą ochronę zagrożonych gatunków wędrownych ptaków wodnych w obszarze Porozumienia, którą przewiduje art. III ust. 4 i 5 Konwencji;

b) zapewniają, że wszelkie użycie wędrownych ptaków wodnych jest oparte na najlepszej dostępnej wiedzy o ich ekologii i nie narusza równowagi gatunkowej ani ich ekosystemów;

c) identyfikują miejsca i siedliska wędrownych ptaków wodnych występujące na ich terytorium i wspierają ochronę, gospodarowanie, przywracanie walorów i odtwarzanie w odniesieniu do tych miejsc i siedlisk we współpracy z organami wymienionymi w art. IX lit. a) i b) niniejszego Porozumienia, zainteresowanymi ochroną siedlisk;

d) koordynują swoje wysiłki mające na celu utrzymanie sieci odpowiednich siedlisk lub, gdzie to stosowne, odtworzenie jej na całym obszarze każdego gatunku wędrownych ptaków wodnych, którego to dotyczy, w szczególności gdy obszary wodno-błotne znajdują się na obszarze należącym do więcej niż jednej Strony niniejszego Porozumienia;

e) badają zagrożenia, które są lub mogą być związane z działalnością człowieka i podejmują starania w celu wdrożenia środków zaradczych, w tym w celu przywracania walorów i odtwarzania siedlisk oraz środków zastępczych w sytuacji utraty siedlisk;

f) współpracują w sytuacjach nadzwyczajnych wymagających międzynarodowego wspólnego działania oraz przy identyfikowaniu gatunków wędrownych ptaków wodnych, które są najbardziej narażone na te sytuacje, a także współpracują przy opracowywaniu odpowiednich procedur nadzwyczajnych w celu zapewnienia tym gatunkom skuteczniejszej ochrony w takich sytuacjach oraz w przygotowaniu wytycznych, które pomogą Stronom w opanowywaniu takich sytuacji;

g) zakazują umyślnego wprowadzania obcych rodzimej faunie gatunków ptaków wodnych do środowiska i podejmują odpowiednie działania w celu zapobiegania niezamierzonemu wypuszczeniu na wolność takich gatunków, jeżeli to wprowadzenie lub wypuszczenie przyniosłoby uszczerbek dla stanu ochrony dzikiej fauny i flory; jeżeli obce rodzimej faunie gatunki ptaków wodnych zostały już wprowadzone, Strony podejmują wszelkie odpowiednie środki zapobiegawcze chroniące rodzime gatunki przed potencjalnym zagrożeniem ze strony gatunków obcych rodzimej faunie;

h) inicjują lub wspierają badania w dziedzinie biologii i ekologii wędrownych ptaków wodnych, w tym również harmonizację metod badawczych i monitorujących oraz, gdzie to stosowne, ustanowienie wspólnych lub realizowanych na zasadzie współpracy programów badań i monitorowania;

i) analizują swoje wymagania szkoleniowe w zakresie, między innymi, badań, monitoringu i obrączkowania wędrownych ptaków wodnych oraz gospodarowania obszarami wodno-błotnymi w celu zidentyfikowania priorytetowych tematów i dziedzin szkoleń oraz współpracują przy opracowaniu i prowadzeniu odpowiednich programów szkoleniowych;

j) opracowują i przeprowadzają programy mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i znajomości zagadnień związanych z ochroną wędrownych ptaków wodnych w ogólności oraz konkretnych celów i postanowień niniejszego Porozumienia;

k) wymieniają informacje oraz wyniki programów badań, monitoringu, ochrony i edukacji;

oraz

l) współpracują ze sobą, mając na celu wzajemną pomoc we wprowadzaniu w życie niniejszego Porozumienia, w szczególności w dziedzinach badań i monitoringu.

*Artykuł IV***Plan działania oraz wytyczne dla ochrony**

1. Plan działania dołączony jest w formie załącznika 3 do niniejszego Porozumienia. Określa on działania, które Strony podejmują w odniesieniu do priorytetowych gatunków i kwestii objętych poniższymi kategoriami, zgodnie z ogólnymi środkami ochrony określonymi w art. III niniejszego Porozumienia:

- a) ochrona gatunków;
 - b) ochrona siedlisk;
 - c) zarządzanie działalnością człowieka;
 - d) badania i monitoring;
 - e) edukacja i informacja;
- oraz
- f) wprowadzenie w życie.

2. Plan działania jest poddawany przeglądowi podczas każdego zwyczajnego zebrania Stron, przy uwzględnieniu wytycznych dla ochrony.

3. Wszelkie zmiany planu działania są przyjmowane przez zebranie Stron, przy uwzględnieniu postanowień zawartych w art. III niniejszego Porozumienia.

4. Wytyczne dla ochrony są przedstawiane na zebraniu Stron do przyjęcia na jego pierwszej sesji i podlegają regularnemu przeglądowi.

*Artykuł V***Wprowadzenie w życie i finansowanie**

1. Każda ze Stron:
 - a) wyznacza organ lub organy właściwe do wprowadzenia w życie niniejszego Porozumienia, które, między innymi, monitorują wszelkie działania, które mogą mieć wpływ na stan zachowania tych gatunków wędrownych ptaków wodnych, dla których Strona jest Państwem Strefy;
 - b) wyznacza punkt kontaktowy dla pozostałych Stron i niezwłocznie podaje sekretariatowi Porozumienia jego nazwę i adres w celu niezwłocznego powiadomienia pozostałych Stron;
- oraz
- c) przygotowuje na każde zwyczajne zebranie Stron, poczynając od drugiej sesji, sprawozdanie z wprowadzenia Porozumienia w życie, ze szczególnym uwzględnieniem podjętych

przez siebie środków ochrony. Forma takich sprawozdań zostaje określona na pierwszej sesji zebrania Stron i poddana przeglądowi, jeśli zajdzie taka konieczność, na dowolnej następnej sesji zebrania Stron. Każde sprawozdanie jest przedkładane do sekretariatu Porozumienia nie później niż sto dwadzieścia dni przed zwyczajnym zebraniem Stron, na które zostało ono przygotowane, a kopie zostają niezwłocznie rozesłane przez sekretariat Porozumienia pozostałym Stronom.

2. a) Każda Strona wnosi składkę do budżetu Porozumienia zgodnie ze skalą składek Organizacji Narodów Zjednoczonych. Składki te wynoszą nie więcej niż 25 % łącznego budżetu dla dowolnej Strony, która jest Państwem Strefy. Organizacje regionalnej integracji gospodarczej są zobowiązane do uiszczania składek nie wyższych niż 2,5 % kosztów administracyjnych.
- b) Decyzje dotyczące budżetu oraz wszelkich zmian skali składek, które mogą okazać się konieczne, są przyjmowane przez zebranie Stron na zasadzie konsensusu.

3. Zebranie Stron może ustanowić fundusz ochrony finansowany z dobrowolnych składek Stron lub z dowolnego innego źródła w celu finansowania monitoringu, badań, szkoleń i projektów związanych z zachowaniem wędrownych ptaków wodnych, obejmującym również ochronę i gospodarowanie.

4. Strony zachęca się do przeprowadzania szkoleń oraz zapewniania technicznego i finansowego wsparcia pozostałym Stronom na zasadzie wielostronnej lub dwustronnej w celu pomocy we wprowadzaniu w życie postanowień niniejszego Porozumienia.

*Artykuł VI***Zebranie Stron**

1. Zebranie Stron jest organem decyzyjnym niniejszego Porozumienia.

2. Depozytariusz, w porozumieniu z sekretariatem Konwencji, zwołuje zebranie Stron nie później niż jeden rok po dniu wejścia w życie niniejszego Porozumienia. Następnie sekretariat Porozumienia, w porozumieniu z sekretariatem Konwencji, zwołuje zwyczajne zebrania Stron nie rzadziej niż co trzy lata, o ile zebranie Stron nie postanowi inaczej. Gdy jest to możliwe, zebrania takie powinny odbywać się wspólnie ze zwyczajnymi zebraniem Konferencji Stron Konwencji.

3. Na pisemny wniosek co najmniej jednej trzeciej Stron sekretariat Porozumienia zwołuje nadzwyczajne zebranie Stron.

4. Organizacja Narodów Zjednoczonych, jej wyspecjalizowane agencje, Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej, dowolne państwo niebędące Stroną Porozumienia oraz sekretariaty międzynarodowych konwencji zainteresowane, między innymi, zachowaniem wędrownych ptaków wodnych, obejmującym również ochronę i gospodarowanie, mogą być reprezentowane przez obserwatorów na zebraniach Stron. Dowolne agencje lub organy, które posiadają kwalifikacje techniczne w kwestiach związanych z zachowaniem lub w zakresie badań wędrownych ptaków wodnych, mogą również być reprezentowane na zebraniach Stron przez obserwatorów, o ile nie sprzeciwili się temu co najmniej jedna trzecia obecnych Stron.

5. Prawo do głosowania przysługuje wyłącznie Stronom. Każda Strona posiada jeden głos, jednakże organizacje regionalnej integracji gospodarczej, które są Stronami niniejszego Porozumienia, w sprawach znajdujących się w zakresie ich kompetencji, korzystające ze swego prawa głosu mają liczbę głosów równą liczbie ich Państw Członkowskich, będących Stronami niniejszego Porozumienia. Organizacja regionalnej integracji gospodarczej nie korzysta ze swojego prawa do głosowania, jeżeli jej Państwa Członkowskie korzystają ze swoich praw, i odwrotnie.

6. O ile Porozumienie nie stanowi inaczej, decyzje zebrania Stron przyjmowane są na zasadzie konsensusu lub, jeżeli nie można osiągnąć konsensusu, większością dwóch trzecich Stron obecnych i głosujących.

7. Na swojej pierwszej sesji zebranie Stron:

- a) przyjmuje regulamin na zasadzie konsensusu;
- b) ustanawia sekretariat Porozumienia w ramach sekretariatu Konwencji w celu pełnienia funkcji sekretariatu wymienionych w art. VIII niniejszego Porozumienia;
- c) ustanawia komitet techniczny przewidziany w art. VII niniejszego Porozumienia;
- d) przyjmuje formę sprawozdań sporządzanych zgodnie z art. V ust. 1 lit. (c) niniejszego Porozumienia;

oraz

- e) przyjmuje kryteria dla określenia sytuacji nadzwyczajnych, które wymagają pilnego wprowadzenia środków ochrony oraz określa formy przydzielania odpowiedzialności za podejmowane działania.

8. Na każdej ze swoich zwyczajnych sesji zebranie Stron:

- a) rozważa faktyczne i potencjalne zmiany stanu zachowania wędrownych ptaków wodnych oraz siedlisk istotnych dla ich przetrwania, jak również czynniki, które mogą na nie wpływać;
- b) dokonuje przeglądu poczynionych postępów i napotkanych trudności we wprowadzaniu w życie niniejszego Porozumienia;

- c) przyjmuje budżet i rozważa wszelkie sprawy związane z ustaleniami finansowymi dla niniejszego Porozumienia;

- d) zajmuje się wszelkimi sprawami związanymi z sekretariatem Porozumienia oraz członkostwem w Komitecie Technicznym;

- e) przyjmuje sprawozdanie do przekazania Stronom niniejszego Porozumienia oraz Konferencji Stron Konwencji;

oraz

- f) określa termin i miejsce następnego zebrania.

9. Na dowolnej spośród swoich sesji zebranie Stron może:

- a) wystosować zalecenia do Stron, jeżeli uzna to za konieczne lub właściwe;

- b) przyjąć określone działania w celu zwiększenia skuteczności niniejszego Porozumienia oraz, w odpowiednim przypadku, środków nadzwyczajnych przewidzianych w art. VII ust. 4 niniejszego Porozumienia;

- c) rozważyć i zadecydować o wnioskach w sprawie zmiany niniejszego Porozumienia;

- d) zmienić plan działania zgodnie z art. IV ust. 3 niniejszego Porozumienia;

- e) ustanowić takie organy pomocnicze, jakie uzna za niezbędne do pomocy we wprowadzaniu w życie niniejszego Porozumienia, w szczególności dla koordynacji z organami ustanowionymi na podstawie innych międzynarodowych traktatów, konwencji i porozumień o częściowo pokrywającym się zakresie geograficznym i taksonomicznym;

oraz

- f) zadecydować o innych kwestiach związanych z wprowadzeniem niniejszego Porozumienia w życie.

Artykuł VII

Komitet techniczny

1. W skład komitetu technicznego wchodzi:

- a) dziewięciu ekspertów reprezentujących różne regiony obszaru Porozumienia, zgodnie ze zrównoważonym rozmieszczeniem geograficznym;

- b) jeden przedstawiciel Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych (IUCN), jeden przedstawiciel Międzynarodowego Biura Badań Mokrdeł i Ptactwa Wodnego (IWRB) oraz jeden przedstawiciel Międzynarodowej Rady ds. Ochrony Zwierzyny oraz Dzikiej Fauny i Flory (CIC);

oraz

- c) po jednym ekspercie z następujących dziedzin: gospodarka wiejska, gospodarka łowiecka oraz prawo środowiska.

Zebranie Stron określa procedurę mianowania ekspertów, kadencję ich stanowisk oraz procedurę wyznaczania przewodniczącego komitetu technicznego. Przewodniczący może przyjąć maksymalnie czterech obserwatorów z wyspecjalizowanych organizacji międzyrządowych i pozarządowych.

2. O ile zebranie Stron nie postanowi inaczej, posiedzenia komitetu technicznego są zwoływane przez sekretariat Porozumienia wspólnie z każdym zwyczajnym zebraniem Stron oraz co najmniej raz pomiędzy zwyczajnymi zebraniem Stron.

3. Komitet techniczny:

- a) udziela naukowych i technicznych porad i informacji zebraniu Stron oraz, poprzez sekretariat Porozumienia, Stronom;
- b) opracowuje zalecenia dla zebrania Stron odnośnie do planu działania, wprowadzania Porozumienia w życie oraz dalszych badań, które mają być przeprowadzone;
- c) przygotowuje na każde zwyczajne zebranie Stron sprawozdanie ze swojej działalności, które jest przedkładane do sekretariatu Porozumienia nie mniej niż sto dwadzieścia dni przed zebraniem Stron, a jego kopie są niezwłocznie rozsyłane Stronom przez sekretariat Porozumienia;

oraz

- d) wykonuje wszelkie inne zadania powierzane mu przez zebranie Stron.

4. Gdy według opinii komitetu technicznego ma miejsce sytuacja nadzwyczajna, która wymaga podjęcia natychmiastowych środków w celu uniknięcia pogorszenia stanu zachowania jednego lub większej ilości gatunków wędrownych ptaków wodnych, komitet techniczny może zażądać, aby sekretariat zwołał w trybie pilnym zebranie zainteresowanych Stron. Strony te spotykają się możliwie jak najwcześniej w celu szybkiego ustanowienia mechanizmu zapewniającego ochronę gatunkom zidentyfikowanym jako narażone na szczególnie poważne zagrożenie. Jeżeli na takim zebraniu przyjęte zostanie zalecenie, to zainteresowane Strony informują się nawzajem i sekretariat Porozumienia o środkach podjętych w celu wprowadzenia go w życie bądź o powodach, dla których zalecenie nie mogło być wprowadzone w życie.

5. Komitet techniczny może utworzyć grupy robocze, które mogą być konieczne do wykonania określonych zadań.

Artykuł VIII

Sekretariat Porozumienia

Do funkcji sekretariatu Porozumienia należy:

- a) organizacja i obsługa zebrań Stron, jak również zebrań komitetu technicznego;
 - b) wykonywanie decyzji skierowanych do niego przez zebranie Stron;
 - c) promowanie i koordynowanie działań objętych Porozumieniem, w tym planu działania, zgodnie z decyzjami zebrania Stron;
 - d) współpraca z Państwami Strefy niebędącymi Stronami niniejszego Porozumienia w celu ułatwienia koordynacji pomiędzy Stronami oraz z organizacjami międzynarodowymi i krajowymi, których działalność ma bezpośrednie lub pośrednie znaczenie dla zachowania wędrownych ptaków wodnych, w tym dla ich ochrony i gospodarowania nimi;
 - e) zbieranie i ocena informacji, które będą wspierać cele i wprowadzanie Porozumienia w życie oraz organizacja odpowiedniego rozpowszechniania takich informacji;
 - f) zwracanie uwagi zebrania Stron na kwestie dotyczące celów niniejszego Porozumienia;
 - g) dostarczanie każdej ze Stron kopii sprawozdań organów wymienionych w art. V ust. 1 lit. a) niniejszego Porozumienia oraz komitetu technicznego wraz z kopiami sprawozdań, jakie musi dostarczyć zgodnie z lit. h) niniejszego artykułu nie mniej niż sześćdziesiąt dni przed rozpoczęciem każdego zwyczajnego zebrania Stron;
 - h) przygotowywanie corocznie i dla każdego zwyczajnego zebrania Stron sprawozdań z prac sekretariatu oraz z wprowadzania niniejszego Porozumienia w życie;
 - i) zarządzanie budżetem Porozumienia oraz jego funduszem ochrony, jeśli jest on ustanowiony;
 - j) dostarczanie ogółowi społeczeństwa informacji dotyczących Porozumienia i jego celów;
- oraz
- k) pełnienie wszelkich innych funkcji, jakie mogą być mu powierzone zgodnie z Porozumieniem lub przez zebranie Stron.

Artykuł IX

Stosunki z międzynarodowymi organami zajmującymi się wędrownymi ptakami wodnymi i ich siedliskami

Sekretariat Porozumienia konsultuje się:

- a) regularnie z sekretariatem Konwencji oraz, gdzie to stosowne, z organami odpowiedzialnymi za funkcje sekretariatu na podstawie porozumień zawartych zgodnie z art. IV ust. 3 i 4 Konwencji, które odnoszą się do wędrownych ptaków wodnych, „Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego” z 1971 r., „Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem” z 1973 r., „Afrkańskiej konwencji o ochronie przyrody i zasobów naturalnych” z 1968 r., „Konwencji o ochronie europejskiej dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych” z 1979 r. oraz „Konwencji o różnorodności biologicznej” z 1992 r., mając na celu współpracę zebrania Stron ze stronami tych konwencji we wszelkich kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, a zwłaszcza w opracowywaniu i realizacji planu działania;
 - b) z sekretariatami innych stosownych konwencji i instrumentów międzynarodowych odnośnie do kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;
- oraz
- c) innymi organizacjami właściwymi w dziedzinie zachowania wędrownych ptaków wodnych i ich siedlisk, w tym ich ochronę i gospodarowanie nimi, jak również w zakresie badań, edukacji i podnoszenia poziomu wiedzy.

Artykuł X

Zmiana Porozumienia

1. Niniejsze Porozumienie może zostać zmienione na jakimkolwiek zwyczajnym lub nadzwyczajnym zebraniu Stron.
2. Wnioski o zmianę mogą być zgłaszane przez dowolną ze Stron.
3. Tekst każdej wnioskowanej zmiany oraz jej uzasadnienie są przekazywane do sekretariatu Porozumienia nie mniej niż sto pięćdziesiąt dni przed otwarciem zebrania. Sekretariat Porozumienia niezwłocznie przesyła kopie Stronom. Wszelkie uwagi Stron odnośnie do tekstu są przekazywane do sekretariatu Porozumienia nie mniej niż sześćdziesiąt dni przed otwarciem zebrania. Możliwie jak najwcześniej po ostatnim dniu zgłaszania uwag sekretariat przekazuje Stronom wszystkie uwagi zgłoszone do tego dnia.

4. Zmiana Porozumienia inna niż zmiana jego załączników przyjmowana jest większością dwóch trzecich Stron obecnych i głosujących i wchodzi w życie dla Stron, które ją przyjęły, w trzydziestym dniu od daty złożenia przez dwie trzecie Stron Porozumienia, będących Stronami w dniu przyjęcia zmiany, instrumentów przyjęcia zmiany u depozytariusza. Dla każdej Strony, która składa instrument przyjęcia po dniu, w którym dwie trzecie Stron złożyło swoje instrumenty przyjęcia, zmiana wchodzi w życie w trzydziestym dniu od dnia, w którym składa ona swój instrument przyjęcia.

5. Wszelkie dodatkowe załączniki i każda zmiana załącznika są przyjmowane większością dwóch trzecich Stron obecnych i głosujących i wchodzi w życie dla wszystkich Stron w dziewięćdziesiątym dniu od dnia ich przyjęcia przez zebranie Stron, oprócz Stron, które zgłosiły zastrzeżenie zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu.

6. W ciągu okresu dziewięćdziesięciu dni przewidzianego w ust. 5 niniejszego artykułu każda Strona może na podstawie pisemnego zawiadomienia przekazanego depozytariuszowi zgłosić zastrzeżenie odnośnie do dodatkowego załącznika lub zmiany załącznika. Zastrzeżenie takie może zostać wycofane w dowolnym czasie na podstawie pisemnego zawiadomienia przekazanego depozytariuszowi, po czym dodatkowy załącznik lub zmiana wchodzi w życie dla tej Strony w trzydziestym dniu od daty cofnięcia zastrzeżenia.

Artykuł XI

Wpływ niniejszego Porozumienia na międzynarodowe konwencje i prawodawstwo

1. Postanowienia niniejszego Porozumienia nie wpływają na prawa i obowiązki którejkolwiek ze Stron, wynikające z istniejących międzynarodowych traktatów, konwencji lub porozumień.
2. Postanowienia niniejszego Porozumienia w żaden sposób nie wpływają na prawa którejkolwiek ze Stron do utrzymania lub przyjęcia bardziej rygorystycznych środków ochrony wędrownych ptaków wodnych i ich siedlisk.

Artykuł XII

Rozstrzygnięcie sporów

1. Wszelki spór, jaki może powstać pomiędzy dwiema lub większą liczbą Stron w związku z wykładnią lub stosowaniem postanowień niniejszego Porozumienia, podlega negocjacji pomiędzy Stronami uczestniczącymi w sporze.
2. Jeżeli sporu nie da się rozwiązać zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, strony mogą, za obopólną zgodą, przekazać spór do rozstrzygnięcia w postępowaniu arbitrażowym, w szczególności przed Stałym Trybunałem Arbitrażowym w Hadze, a wówczas Strony, które przekazały spór, są związane orzeczeniem sądu arbitrażowego.

*Artykuł XIII***Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie, przystąpienie**

1. Niniejsze Porozumienie jest otwarte do podpisu przez dowolne Państwo Strefy, bez względu na to, czy obszary będące pod jego jurysdykcją leżą w obrębie obszaru Porozumienia, czy nie, lub organizację regionalnej integracji gospodarczej, której co najmniej jeden członek jest Państwem Strefy, poprzez:
 - a) podpisanie bez zastrzeżenia ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia;

lub
 - b) podpisanie z zastrzeżeniem ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, po którym nastąpi ratyfikacja, przyjęcie lub zatwierdzenie.
2. Niniejsze Porozumienie pozostaje otwarte do podpisu w Hadze do dnia jego wejścia w życie.
3. Niniejsze Porozumienie jest otwarte do przystąpienia dla dowolnego Państwa Strefy lub organizacji regionalnej integracji gospodarczej wymienionej w ust. 1 powyżej w dniu i pod dniu wejścia w życie Porozumienia.
4. Instrumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia są składane u depozytariusza.

*Artykuł XIV***Wejście w życie**

1. Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie w pierwszym dniu trzeciego miesiąca po tym, jak co najmniej czternaście Państw Strefy lub organizacji regionalnej integracji gospodarczej, w tym co najmniej siedem z Afryki i siedem z Eurazji, podpisze je bez zastrzeżeń odnośnie do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia lub złoży swoje instrumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia zgodnie z art. XIII niniejszego Porozumienia.
2. Dla dowolnego Państwa Strefy lub organizacji regionalnej integracji gospodarczej, które:
 - a) podpisały bez zastrzeżenia ratyfikację, przyjęcie lub zatwierdzenie niniejszego Porozumienia;
 - b) ratyfikowały, przyjęły lub zatwierdziły niniejsze Porozumienie;

lub
 - c) przystąpiły do niniejszego Porozumienia po dniu, w którym liczba Państw Strefy i organizacji regionalnej integracji gospodarczej niezbędna do umożliwienia wejścia w życie podpisała je bez zastrzeżeń albo ratyfikowała, przyjęła lub zatwierdziła je, niniejsze Porozumienie wchodzi w życie w pierwszym dniu trzeciego miesiąca po podpisaniu bez zastrzeżeń lub złożeniu przez to państwo lub organizację swojego instrumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

*Artykuł XV***Zastrzeżenia**

Postanowienia niniejszego Porozumienia nie podlegają ogólnym zastrzeżeniom. Jednakże szczegółowe zastrzeżenie może być wniesione przez dowolne państwo lub organizację regionalnej integracji gospodarczej po podpisaniu bez zastrzeżenia odnośnie do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, w odpowiednim przypadku, po złożeniu swojego instrumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia odnośnie do dowolnego gatunku objętego niniejszym Porozumieniem bądź dowolnego określonego przepisu planu działania. Takie zastrzeżenie może zostać wycofane w dowolnym czasie przez państwo lub organizację regionalnej integracji gospodarczej, która je wniosła, na podstawie pisemnego zawiadomienia przekazanego depozytariuszowi; takie państwo lub organizacja nie jest związana postanowieniami, które są przedmiotem zastrzeżenia do trzydziestu dni od daty cofnięcia zastrzeżenia.

*Artykuł XVI***Wypowiedzenie**

Każda Strona może wypowiedzieć niniejsze Porozumienie w dowolnym czasie na podstawie pisemnego zawiadomienia przekazanego depozytariuszowi. Wypowiedzenie wchodzi w życie po dwunastu miesiącach od daty otrzymania zawiadomienia przez depozytariusza.

*Artykuł XVII***Depozytariusz**

1. Oryginał niniejszego Porozumienia w języku arabskim, angielskim, francuskim i rosyjskim, z których każda wersja jest na równi autentyczna, zostaje złożony rządowi Królestwa Niderlandów, który jest depozytariuszem. Depozytariusz przekazuje uwierzytelnione kopie tych wersji wszystkim państwom i organizacjom regionalnej integracji gospodarczej określonym w art. XIII ust. 1 niniejszego Porozumienia oraz do sekretariatu Porozumienia po jego ustanowieniu.
2. Z chwilą wejścia w życie niniejszego Porozumienia jego uwierzytelniona kopia zostaje przekazana przez depozytariusza do Sekretariatu Narodów Zjednoczonych w celu rejestracji i publikacji zgodnie z art. 102 Karty Narodów Zjednoczonych.
3. Depozytariusz informuje wszystkie państwa i organizacje regionalnej integracji gospodarczej, które podpisały Porozumienie lub przystąpiły do niego, oraz sekretariat Porozumienia o:
 - a) każdym podpisaniu;
 - b) każdym złożeniu instrumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
 - c) dacie wejścia w życie niniejszego Porozumienia oraz wszelkich dodatkowych załączników, jak również wszelkich zmian Porozumienia lub jego załączników;

- d) każdym zastrzeżeniu odnośnie do dodatkowego załącznika bądź do zmiany załącznika;
- e) każdym zawiadomieniu o wycofaniu zastrzeżenia;
- oraz
- f) każdym zawiadomieniu o wypowiedzeniu Porozumienia.

Depozytariusz przekazuje wszystkim państwom i organizacjom regionalnej integracji gospodarczej, które podpisały niniejsze

Porozumienie lub przystąpiły do niego, oraz do sekretariatu Porozumienia tekst każdego zastrzeżenia, każdego dodatkowego załącznika oraz każdej zmiany Porozumienia lub jego załączników.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie w tym celu upoważnieni, podpisali niniejsze Porozumienie.

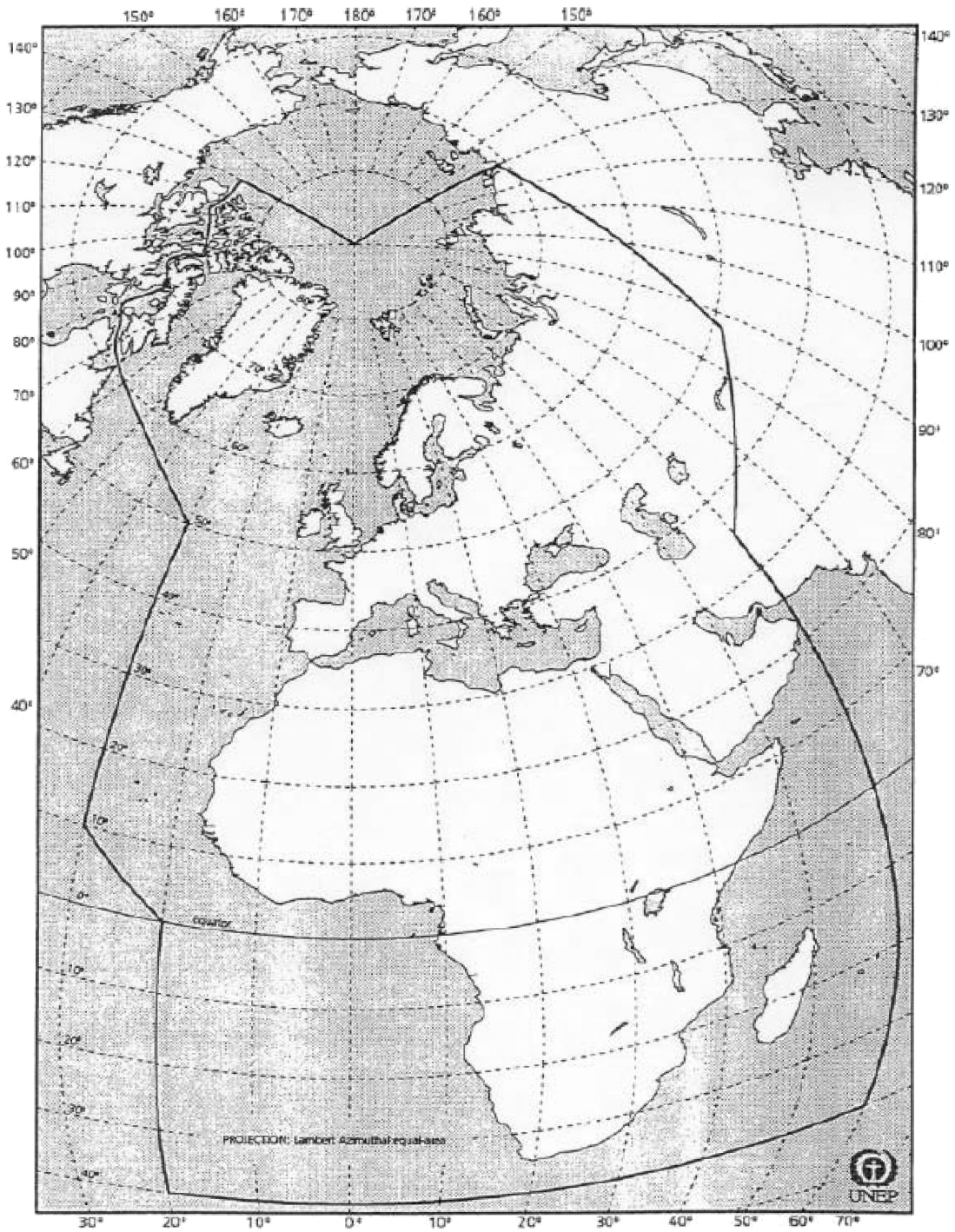
Sporządzono w Hadze w dniu szesnastego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego piątego roku.

ZAŁĄCZNIK 1

DEFINICJA OBSZARU POROZUMIENIA

Granice obszaru Porozumienia są określone następująco: od bieguna północnego na południe wzdłuż południka 130° długości geograficznej zachodniej do równoleżnika 75° szerokości geograficznej północnej; stąd na wschód i południowy wschód przez Cieśninę Melville'a, Cieśniny Księcia Regenta, Zatokę Boothia, Basen Foxe'a, Kanał Foxe'a i Cieśninę Hudsona do punktu na północno-zachodnim Atlantyku o współrzędnych geograficznych 60°N, 60°W; stąd na południowy wschód przez północno-zachodni Atlantyk do punktu o współrzędnych geograficznych 50°N, 30°W; stąd na południe wzdłuż południka 30° długości geograficznej zachodniej do równoleżnika 10° szerokości geograficznej północnej; stąd na południowy wschód do równika na długości geograficznej 20°W; stąd na południe wzdłuż południka 20° długości geograficznej zachodniej do równoleżnika 40° szerokości geograficznej południowej; stąd na wschód wzdłuż równoleżnika 40° szerokości geograficznej południowej do równoleżnika 60° długości geograficznej wschodniej; stąd na północ wzdłuż południka 60° długości geograficznej wschodniej do równoleżnika 35° szerokości geograficznej północnej; stąd na północny wschód po dużym okręgu do punktu w zachodnim Ałtaju o współrzędnych geograficznych 49°N, 87° 27'E; stąd na północny wschód po dużym okręgu do wybrzeża Morza Arktycznego o długości geograficznej 130°E; stąd na północ wzdłuż południka 130° długości geograficznej wschodniej do bieguna północnego. Zarys obszaru Porozumienia przedstawiono na poniższej mapie.

Mapa obszaru Porozumienia

ZAŁĄCZNIK 2

GATUNKI PTAKÓW WODNYCH OBJĘTE POROZUMIENIEM ⁽¹⁾

SPHENISCIDAE (Pingwiny)

Spheniscus demersus Pingwin okularowy

GAVIIDAE (Nury)

Gavia stellata Nur rdzawoszyi

Gavia arctica Nur czarnoszyi

Gavia immer Nur lodowiec

Gavia adamsii Nur białodzioby

PODICIPEDIDAE (Perkozy)

Tachybaptus ruficollis Perkozek

Podiceps cristatus Perkoz dwuczuby

Podiceps grisegena Perkoz rdzawoszyi

Podiceps auritus Perkoz rogaty

Podiceps nigricollis Perkoz zausznik

PELECANIDAE (Pelikany)

Pelecanus onocrotalus Pelikan różowy

Pelecanus rufescens Pelikan mały

Pelecanus crispus Pelikan kędzierzawy

SULIDAE (Głuptakowate)

Sula (Morus) capensis Głuptak przylądkowy

PHALACROCORACIDAE (Kormorany)

Phalacrocorax coronatus Kormoran koroniasty

Phalacrocorax pygmeus Kormoran mały

Phalacrocorax neglectus Kormoran białorzuty

Phalacrocorax carbo Kormoran czarny

Phalacrocorax nigrogularis Kormoran czarnoszyi

Phalacrocorax capensis Kormoran przylądkowy

ARDEIDAE (Czaple)

Egretta ardesiaca Czapla czarna

Egretta vinaceigula Czapla łupkowata

Egretta garzetta Czapla nadobna

Egretta gularis Czapla rafowa

Egretta dimorpha

Ardea cinerea Czapla siwa

Ardea melanocephala Czapla czarnogłowa

Ardea purpurea Czapla purpurowa

Casmerodius albus Czapla biała

(¹) Przyjęte na drugiej sesji zebrania Stron, które odbyło się w dniach 25–27 września 2002 r. w Bonn, Niemcy.

<i>Mesophoyx intermedia</i>	
<i>Bubulcus ibis</i>	Czapla złotawa
<i>Ardeola ralloides</i>	Czapla modronosa
<i>Ardeola idae</i>	Czapla stawowa malgaska
<i>Ardeola rufiventris</i>	Czapla rudobrzucha
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Ślepowron
<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek
<i>Ixobrychus sturmii</i>	Bączek ciemny
<i>Botaurus stellaris</i>	
CICONIIDAE (Bociany)	
<i>Mycteria ibis</i>	Dławigad afrykański
<i>Anastomus lamelligerus</i>	Kleszczak afrykański
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny
<i>Ciconia abdimii</i>	Bocian białobrzuchy
<i>Ciconia episcopus</i>	Bocian białoszyi
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały
<i>Leptoptilos crumeniferus</i>	Marabut afrykański
BALAENICIPITIDAE (Trzewikodzioby)	
<i>Balaeniceps rex</i>	Trzewikodziób
THRESKIORNITHIDAE (Ibisowate)	
<i>Plegadis falcinellus</i>	Ibis kasztanowaty
<i>Geronticus eremita</i>	Ibis grzywiasty
<i>Threskiornis aethiopicus</i>	Ibis czczony
<i>Platalea leucorodia</i>	Warzęcha eurazjatycka
<i>Platalea alba</i>	Warzęcha afrykańska
PHOENICOPTERIDAE (Flamingi)	
<i>Phoenicopterus ruber</i>	Czerwonak
<i>Phoenicopterus minor</i>	Czerwonak mały
ANATIDAE (Kaczkowate)	
<i>Dendrocygna bicolor</i>	Drzewica dwubarwna
<i>Dendrocygna viduata</i>	Drzewica białolica
<i>Thalassornis leucotis</i>	
<i>Oxyura leucocephala</i>	Sterniczka
<i>Oxyura maccoa</i>	Sterniczka maccoa
<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy
<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy
<i>Cygnus columbianus</i>	Łabędź czarnodzioby
<i>Anser brachyrhynchus</i>	Gęś krótkodzioba
<i>Anser fabalis</i>	Gęś zbożowa
<i>Anser albifrons</i>	Gęś białoczelna
<i>Anser erythropus</i>	Gęś mała
<i>Anser anser</i>	Gęś gęgawa

<i>Branta leucopsis</i>	Bernikla białolica
<i>Branta bernicla</i>	Bernikla obrożna
<i>Branta ruficollis</i>	Bernikla rdzawoszyja
<i>Alopochen aegyptiacus</i>	Gęś egipska
<i>Tadorna ferruginea</i>	Kazarka rdzawa
<i>Tadorna cana</i>	Kozarka szarogłowa
<i>Tadorna tadorna</i>	Ohar
<i>Plectropterus gambensis</i>	Gęsiec gambijski
<i>Sarkidiornis melanotos</i>	Dziwonos szaroboczny
<i>Nettapus auritus</i>	Kaczuszka afrykańska
<i>Anas penelope</i>	Świstun
<i>Anas strepera</i>	Krakwa
<i>Anas crecca</i>	Cyraneczka
<i>Anas capensis</i>	Cyraneczka płowa
<i>Anas platyrhynchos</i>	Krzyżówka
<i>Anas undulata</i>	Kaczka żółtodzioba
<i>Anas acuta</i>	Rożeniec
<i>Anas erythrorhynchos</i>	Kaczka czerwodzioba
<i>Anas hottentota</i>	Cyraneczka hotentocka
<i>Anas querquedula</i>	Cyranka
<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	Marmurka
<i>Netta rufina</i>	Hełmiatka
<i>Netta erythrophthalma</i>	Podgorzałka południowa
<i>Aythya ferina</i>	Głowienka
<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka
<i>Aythya fuligula</i>	Czernica
<i>Aythya marila</i>	Ogorzałka
<i>Somateria mollissima</i>	Edredon
<i>Somateria spectabilis</i>	Turkan
<i>Polysticta stelleri</i>	Birginiak
<i>Clangula hyemalis</i>	Lodówka
<i>Melanitta nigra</i>	Markaczka
<i>Melanitta fusca</i>	Uhla
<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł
<i>Mergellus albellus</i>	Tracz bielaczek
<i>Mergus serrator</i>	Szlachar
<i>Mergus merganser</i>	Tracz nurogęś
GRUIDAE (Żurawie)	
<i>Balearica pavonina</i>	Żuraw czarnokoronowy
<i>Balearica regulorum</i>	Żuraw szarokoronowy
<i>Grus leucogeranus</i>	Żuraw biały
<i>Grus virgo</i>	Żuraw stepowy
<i>Grus paradisea</i>	Żuraw błękitny

<i>Grus carunculatus</i>	Żuraw koralowy
<i>Grus grus</i>	Żuraw pospolity
RALLIDAE (Chruściele)	
<i>Sarothrura elegans</i>	
<i>Sarothrura boehmi</i>	
<i>Sarothrura ayresi</i>	
<i>Rallus aquaticus</i>	Wodnik
<i>Rallus caerulescens</i>	
<i>Crecopsis egregia</i>	Derkacz afrykański
<i>Crex crex</i>	Derkacz
<i>Amaurornis flavirostris</i>	Derkacz czarny
<i>Porzana parva</i>	Zielonka
<i>Porzana pusilla</i>	Karliczka
<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka
<i>Aenigmatolimnas marginalis</i>	Derkacz pasiasty
<i>Porphyrio alleni</i>	Modrzyk Allena
<i>Gallinula chloropus</i>	Kokoszka wodna
<i>Gallinula angulata</i>	Pardwa mniejsza
<i>Fulica cristata</i>	Łyska czubata
<i>Fulica atra</i>	Łyska pospolita
DROMADIDAE (Krabojady)	
<i>Dromas ardeola</i>	Kłusak
HAEMATOPODIDAE (Ostrygojadowate)	
<i>Haematopus ostralegus</i>	Ostrygojad
<i>Haematopus moquini</i>	Ostrygojad afrykański czarny
RECURVIROSTRIDAE (Szcudłakowate)	
<i>Himantopus himantopus</i>	Szcudłak
<i>Recurvirostra avosetta</i>	Szablodziób
BURHINIDAE (Kulony)	
<i>Burhinus senegalensis</i>	Kulon senegalski
GLAREOLIDAE (Żwirowcowate)	
<i>Pluvianus aegyptius</i>	Pijawnik
<i>Glareola pratincta</i>	Żwirowiec łąkowy
<i>Glareola nordmanni</i>	Żwirowiec stepowy
<i>Glareola ocularis</i>	Żwirowiec malgaski
<i>Glareola nuchalis</i>	Żwirowiec skalny
<i>Glareola cinerea</i>	Żwirowiec siwy
CHARADRIIDAE (Siewkowate)	
<i>Pluvialis apricaria</i>	Siewka złota
<i>Pluvialis fulva</i>	Siewka złotawa
<i>Pluvialis squatarola</i>	Siewnica

<i>Charadrius hiaticula</i>	Sieweczka obroźna
<i>Charadrius dubius</i>	Sieweczka rzeczna
<i>Charadrius pecuarius</i>	Sieweczka długonoga
<i>Charadrius tricollaris</i>	Sieweczka trójpasia
<i>Charadrius forbesi</i>	Sieweczka Forbesa
<i>Charadrius pallidus</i>	Sieweczka kasztanowata
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Sieweczka morska
<i>Charadrius marginatus</i>	Sieweczka białobrzucha
<i>Charadrius mongolus</i>	Sieweczka mongolska
<i>Charadrius leschenaultii</i>	Siewka pustynna
<i>Charadrius asiaticus</i>	Siewka szara
<i>Eudromias morinellus</i>	Mornel eurazjatycki
<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka
<i>Vanellus spinosus</i>	Czajka szponiasta
<i>Vanellus albiceps</i>	Czajka białogłowa
<i>Vanellus senegallus</i>	Czajka płowa
<i>Vanellus lugubris</i>	
<i>Vanellus melanopterus</i>	Czajka czarnoskrzydła
<i>Vanellus coronatus</i>	Czajka koroniasta
<i>Vanellus superciliosus</i>	Czajka rdzawopierśna
<i>Vanellus gregarius</i>	Czajka towarzyska
<i>Vanellus leucurus</i>	
SCOLOPACIDAE (Bekasowate)	
<i>Scolopax rusticola</i>	Słonka
<i>Gallinago stenura</i>	Bekas syberyjski
<i>Gallinago media</i>	Dubelt
<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk
<i>Lymnocyptes minimus</i>	Bekasik
<i>Limosa limosa</i>	Rycyk
<i>Limosa lapponica</i>	Szlamnik
<i>Numenius phaeopus</i>	Kulik mniejszy
<i>Numenius tenuirostris</i>	Kulik cienkodzioby
<i>Numenius arquata</i>	Kulik wielki
<i>Tringa erythropus</i>	Brodziec śniady
<i>Tringa totanus</i>	Krwawodziób
<i>Tringa stagnatilis</i>	Brodziec pławny
<i>Tringa nebularia</i>	Kwokacz
<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik
<i>Tringa glareola</i>	Łęczak
<i>Tringa cinerea</i>	Brodziec siwy
<i>Tringa hypoleucos</i>	Brodziec piskliwy
<i>Arenaria interpres</i>	Kamusznik
<i>Calidris tenuirostris</i>	Biegus wielki
<i>Calidris canutus</i>	Biegus rdzawy
<i>Calidris alba</i>	Piaskowiec

<i>Calidris minuta</i>	Biegus malutki
<i>Calidris temminckii</i>	Biegus mały
<i>Calidris maritima</i>	Biegus morski
<i>Calidris alpina</i>	Biegus zmienny
<i>Calidris ferruginea</i>	Biegus krzywodzioby
<i>Limicola falcinellus</i>	Biegus płaskodzioby
<i>Philomachus pugnax</i>	Batalion
<i>Phalaropus lobatus</i>	Płatkonóg sztydłodzioby
<i>Phalaropus fulicaria</i>	Płatkonóg płaskodzioby
LARIDAE (Mewowate)	
<i>Larus leucophthalmus</i>	Mewa białooka
<i>Larus hemprichii</i>	Mewa przydymiona
<i>Larus canus</i>	Mewa pospolita
<i>Larus audouinii</i>	Mewa śródziemnomorska
<i>Larus marinus</i>	Mewa siodłata
<i>Larus dominicanus</i>	Mewa dominikańska
<i>Larus hyperboreus</i>	Mewa blada
<i>Larus glaucoides</i>	Mewa polarna
<i>Larus argentatus</i>	Mewa srebrzysta
<i>Larus heuglini</i>	Mewa syberyjska
<i>Larus armenicus</i>	Mewa armeńska
<i>Larus cachinnans</i>	Mewa białogłowa
<i>Larus fuscus</i>	Mewa żółtonoga
<i>Larus ichthyaetus</i>	Orlica
<i>Larus cirrocephalus</i>	Mewa szarogłowa
<i>Larus hartlaubii</i>	Mewa przyładkowa
<i>Larus ridibundus</i>	Mewa śmieszka
<i>Larus genei</i>	Mewa cienkodzioba
<i>Larus melanocephalus</i>	Mewa czarnogłowa
<i>Larus minutus</i>	Mewa mała
<i>Xema sabini</i>	Mewa obroźna
<i>Sterna nilotica</i>	Rybitwa krótkodzioba
<i>Sterna caspia</i>	Rybitwa wielkodzioba
<i>Sterna maxima</i>	Rybitwa królewska
<i>Sterna bengalensis</i>	Rybitwa bengalska
<i>Sterna bergii</i>	Rybitwa złotodzioba
<i>Sterna sandvicensis</i>	Rybitwa czubata
<i>Sterna dougallii</i>	Rybitwa różowa
<i>Sterna vittata</i>	Rybitwa antarktyczna
<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna
<i>Sterna paradisaea</i>	Rybitwa popielata
<i>Sterna albifrons</i>	Rybitwa białoczelna
<i>Sterna saundersi</i>	Rybitwa malutka
<i>Sterna balaenarum</i>	Rybitwa namibijska

Sterna repressa

Chlidonias hybridus

Chlidonias leucopterus

Chlidonias niger

RYNCHOPIDAE (Brzytwodzioby)

Rynchops flavirostris

Rybitwa arabska

Rybitwa białowąsa

Rybitwa białoskrzydła

Rybitwa czarna

Brzytwodziób afrykański

ZAŁĄCZNIK 3

PLAN DZIAŁANIA ⁽¹⁾1. **Dziedzina zastosowania**

- 1.1. Plan działania ma zastosowanie do populacji wędrownych ptaków wodnych wymienionych w tabeli 1 niniejszego załącznika (zwanej dalej „tabelą 1”).
- 1.2. Tabela 1 stanowi nierozłączną część niniejszego załącznika. Jakikolwiek powołanie się na niniejszy plan zawiera powołanie się na tabelę 1.

2. **Ochrona gatunków**2.1. *Środki prawne*

- 2.1.1. Strony posiadające populacje wymienione w kolumnie A tabeli 1 zapewniają ochronę tych gatunków zgodnie z art. III ust. 2 lit. a) niniejszego Porozumienia. Strony takie w szczególności, z zastrzeżeniem pkt 2.1.3 poniżej:

- a) zakazują chwytania ptaków i zbierania jaj populacji występujących na ich terytorium;
- b) zakazują rozmyślnego zakłócania, jeżeli takie zakłócanie miałooby wpływ na ochronę danej populacji;

oraz

- c) zakazują posiadania lub użytkowania, łącznie z handlem, ptaków lub jaj tych populacji, które zostały pozyskane z naruszeniem zakazów ustanowionych zgodnie z lit. a) powyżej, jak również posiadania lub użytkowania, łącznie z handlem, jakichkolwiek łatwo rozpoznawalnych części lub produktów pochodzących z tych ptaków i ich jaj.

W drodze wyjątku, tylko dla populacji wymienionych w kategoriach 2 i 3 w kolumnie A i które oznaczone są gwiazdką, łowiectwo może być kontynuowane na zasadzie zrównoważonej, jeżeli w przypadku tych populacji łowiectwo jest utrwaloną od dawna praktyką kulturową. To zrównoważone użytkowanie może być prowadzone w ramach specjalnych przepisów planu działania dotyczącego danego gatunku na odpowiednim poziomie międzynarodowym.

- 2.1.2. Strony posiadające populacje wymienione w tabeli 1 regulują chwytanie ptaków i zbieranie jaj wszystkich populacji wymienionych w kolumnie B tabeli 1. Celem takich środków prawnych jest utrzymanie lub przyczynienie się do przywrócenia populacji do odpowiedniego stanu zachowania oraz zagwarantowanie, na podstawie najlepszej dostępnej wiedzy o dynamice populacji, że chwytanie lub inne użytkowanie jest zrównoważone. Takie środki prawne, z zastrzeżeniem pkt 2.1.3 poniżej, w szczególności:

- a) zakazują chwytania ptaków należących do tych populacji podczas ich różnych okresów rozrodu i wychowu młodych oraz podczas powrotu na tereny ich wylęgu, jeżeli chwytanie ma niekorzystny wpływ na stan zachowania populacji;
- b) regulują formy chwytania;
- c) ustanawiają limity chwytania, gdzie to stosowne, oraz odpowiednie środki kontroli, która zapewnia przestrzeganie tych limitów;

oraz

- d) zakazują posiadania lub użytkowania, łącznie z handlem, ptaków i jaj populacji, które zostały pozyskane z naruszeniem dowolnego zakazu ustanowionego zgodnie z przepisami niniejszego akapitu, jak również posiadania lub użytkowania, łącznie z handlem, jakichkolwiek części tych ptaków i ich jaj.

(¹) Przyjęty na drugiej sesji zebrania Stron, które odbyło się w dniach 25–27 września 2002 r. w Bonn, Niemcy.

2.1.3. Strony mogą przyznać odstępstwa od zakazów ustanowionych w pkt 2.1.1 i 2.1.2, bez względu na postanowienia zawarte w art. III ust. 5 Konwencji, jeżeli nie ma innego zadowalającego rozwiązania, w następujących celach:

- a) zapobieganie poważnym szkodom dla upraw, wód i łowisk ryb;
- b) zapewnienie bezpieczeństwa lotniczego lub troska o inne nadrzędne dobro publiczne;
- c) badania i edukacja, odtworzenie gatunków oraz hodowla niezbędna do tych celów;
- d) pozwolenie, w ściśle nadzorowanych warunkach, na zasadzie selektywnej i w ograniczonym zakresie, na chwywanie i utrzymywanie oraz inne racjonalne użytkowanie niewielkiej liczby niektórych ptaków;

oraz

- e) wspomaganie rozprzestrzeniania się lub żywotności danych populacji.

Odstępstwa takie są precyzyjnie sformułowane oraz ograniczone w czasie i przestrzeni i nie przynoszą szkody dla populacji wymienionych w tabeli 1. Strony możliwie jak najwcześniej poinformują sekretariat Porozumienia o wszelkich odstępstwach przyznanych zgodnie z niniejszym postanowieniem.

2.2. *Plany działania dotyczące pojedynczych gatunków*

2.2.1. Strony współpracują mając na celu opracowanie i wprowadzenie w życie międzynarodowych planów działania dotyczących pojedynczych gatunków dla populacji ujętych w kategorii 1 kolumny A tabeli 1, jako priorytet, oraz dla populacji oznaczonych gwiazdką, ujętych w kolumnie A tabeli 1. Sekretariat Porozumienia koordynuje opracowywanie, harmonizację i wprowadzanie w życie tych planów.

2.2.2. Strony przygotowują i wprowadzają w życie krajowe plany działania dotyczące pojedynczych gatunków dla populacji ujętych w kolumnie A tabeli 1, mając na celu poprawę ich ogólnego stanu zachowania. Ten plan działania zawiera specjalne warunki dla populacji oznaczonych gwiazdką. Gdy stosowne, należy rozpatrzyć problem przypadkowego zabijania ptaków przez myśliwych w wyniku nieprawidłowego rozpoznania gatunku.

2.3. *Środki nadzwyczajne*

Strony, w ściślejszej współpracy z sobą, gdy tylko jest to możliwe i stosowne, opracowują i wdrażają środki nadzwyczajne dla populacji wymienionych w tabeli 1, kiedy gdziekolwiek na obszarze Porozumienia występują wyjątkowo niekorzystne lub powodujące zagrożenie warunki.

2.4. *Odtworzenia*

Strony wykazują najwyższą staranność podczas odtwarzania populacji wymienionych w tabeli 1 na części ich tradycyjnego obszaru występowania, na którym już nie występują. Strony podejmują starania w celu opracowania i zastosowania szczegółowego planu odtworzenia w oparciu o odpowiednie badania naukowe. Plany odtworzenia powinny stanowić integralną część krajowych oraz, gdzie stosowne, międzynarodowych planów działania dotyczących pojedynczych gatunków. Plan odtworzenia powinien zawierać ocenę oddziaływania na środowisko i powinien być ogólnie dostępny. Przed realizacją programów odtworzenia populacji wymienionych w tabeli 1 Strony informują o tym sekretariat Porozumienia.

2.5. *Wprowadzenia*

2.5.1. Strony, jeżeli uznają to za niezbędne, zakazują wprowadzania obcych rodzimej faunie gatunków zwierząt i roślin, które mogą być szkodliwe dla populacji wymienionych w tabeli 1.

2.5.2. Strony, jeżeli uznają to za niezbędne, żądają podjęcia odpowiednich środków ostrożności w celu uniknięcia przypadkowej ucieczki trzymanych w niewoli ptaków należących do gatunków obcych rodzimej faunie.

2.5.3. Strony podejmują środki w możliwym i odpowiednim zakresie, z uwzględnieniem chwywania, w celu zapewnienia, że gatunki obce rodzimej faunie lub ich krzyżówki, które zostały już wprowadzone na ich terytorium, nie stanowią potencjalnego zagrożenia dla populacji wymienionych w tabeli 1.

3. Zachowanie siedlisk

3.1. Spisy siedlisk

3.1.1. Strony, we współpracy, gdzie to stosowne, z właściwymi organizacjami międzynarodowymi sporządzają i publikują krajowe spisy występujących na ich terytorium siedlisk, które są istotne dla populacji wymienionych w tabeli 1.

3.1.2. Strony podejmują starania, aby, jako zadanie priorytetowe, zidentyfikować wszystkie miejsca o międzynarodowym lub krajowym znaczeniu dla populacji wymienionych w tabeli 1.

3.2. Zachowanie obszarów występowania

3.2.1. Strony podejmują starania, aby kontynuować ustanawianie chronionych obszarów w celu zachowania siedlisk istotnych dla populacji wymienionych w tabeli 1 oraz aby opracować i wprowadzić w życie plany zagospodarowania tych obszarów.

3.2.2. Strony podejmują starania, aby objąć szczególną ochroną te obszary wodno-błotne, które spełniają międzynarodowo przyjęte kryteria obszarów o znaczeniu międzynarodowym.

3.2.3. Strony podejmują starania, aby w rozumny i zrównoważony sposób użytkować wszystkie obszary wodno-błotne na swoim terytorium. W szczególności podejmują one starania, aby nie dopuścić do degradacji i utraty siedlisk, które są oparciem dla populacji wymienionych w tabeli 1 poprzez wprowadzenie odpowiednich regulacji lub norm i środków kontroli. W szczególności podejmują one starania, aby:

- a) zapewnić, gdzie to możliwe, wprowadzenie należytych ustawowych środków kontroli dotyczących stosowania środków chemicznych w rolnictwie, procedur zwalczania szkodników oraz usuwania ścieków, które są zgodne z międzynarodowymi normami, w celu minimalizacji szkodliwego wpływu na populacje wymienione w tabeli 1;

oraz

- b) przygotować i rozprowadzić materiały informacyjne, w odpowiednich językach, opisujące takie obowiązujące regulacje, normy i środki kontroli oraz ich korzyści dla ludzi i dzikiej przyrody.

3.2.4. Strony podejmują starania, aby opracować strategie, zgodnie z ekosystemem, dla zachowania siedlisk wszystkich populacji wymienionych w tabeli 1, w tym również siedlisk tych populacji, które są rozproszone.

3.3. Przywracanie walorów siedliska i jego odtworzenie

Strony podejmują starania w celu przywrócenia walorów lub odtworzenia, gdzie to wykonalne i stosowne, siedlisk, które były wcześniej istotne dla populacji wymienionych w tabeli 1.

4. Zarządzanie działalnością człowieka

4.1. Łowiectwo

4.1.1. Strony współpracują ze sobą w celu zapewnienia, aby prawodawstwo dotyczące łowiectwa wprowadziło w życie zasadę zrównoważonego użytkowania przewidzianą w niniejszym planie działania, biorąc pod uwagę całkowity zasięg geograficzny populacji ptaków wodnych, których to dotyczy, oraz charakterystykę historii ich życia.

4.1.2. Sekretariat Porozumienia jest stale informowany przez Strony o ich prawodawstwie dotyczącym łowiectwa w odniesieniu do populacji wymienionych w tabeli 1.

4.1.3. Strony współpracują ze sobą, mając na celu opracowanie niezawodnego i zharmonizowanego systemu zbierania danych o odłowie w celu oceny rocznego odłowu populacji wymienionych w tabeli 1. Przekazują one do sekretariatu Porozumienia szacunki ogólnego rocznego odłowu każdej populacji, jeżeli są one dostępne.

- 4.1.4. Strony podejmują starania, aby stopniowo wycofać używanie ołowianego śrutu w łowiectwie na terenach wodno-błotnych do roku 2000.
- 4.1.5. Strony opracowują i wprowadzają w życie środki mające na celu ograniczenie oraz, o ile to możliwe, zaprzestanie stosowania zatrutych przynęt.
- 4.1.6. Strony opracowują i wprowadzają w życie środki mające na celu ograniczenie oraz, o ile to możliwe, zaprzestanie nielegalnego chwytania.
- 4.1.7. Gdzie stosowne, Strony zachęcają myśliwych na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym do tworzenia klubów lub organizacji mających na celu koordynację ich działalności i pomoc w zapewnieniu trwałości środowiska.
- 4.1.8. Strony, gdzie to stosowne, wspierają wymóg przeprowadzania sprawdzianu umiejętności dla myśliwych, obejmującego między innymi rozpoznawanie gatunków ptaków.
- 4.2. *Turystyka ekologiczna*
- 4.2.1. Strony wspierają, gdzie to stosowne, lecz z wyjątkiem strefy korowej obszarów chronionych, opracowywanie programów współpracy pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi w celu rozwoju świadomej i właściwej turystyki ekologicznej na obszarach wodno-błotnych, zawierających skupiska populacji wymienionych w tabeli 1.
- 4.2.2. Strony, we współpracy z właściwymi organizacjami międzynarodowymi, podejmują starania, aby ocenić koszty, korzyści oraz inne skutki, jakie mogą wyniknąć z turystyki ekologicznej na wybranych obszarach wodno-błotnych, zawierających skupiska populacji wymienionych w tabeli 1. Strony przekazują wyniki wszelkich takich ocen do sekretariatu Porozumienia.
- 4.3. *Inne dziedziny działalności człowieka*
- 4.3.1. Strony oceniają oddziaływanie proponowanych projektów, które mogą prowadzić do konfliktów pomiędzy populacjami wymienionymi w tabeli 1, znajdującymi się na obszarach wymienionych w ust. 3.2, a interesem człowieka i podają wyniki oceny do publicznej wiadomości.
- 4.3.2. Strony podejmują starania, aby zebrać informacje na temat szkód, w szczególności dla upraw i łowisk ryb, wyrządzonych przez populacje wymienione w tabeli 1 i przekazać wyniki do sekretariatu Porozumienia.
- 4.3.3. Strony współpracują z sobą, mając na celu znalezienie odpowiednich technik minimalizacji szkód lub złagodzenia skutków szkód, w szczególności dla upraw i łowisk, wyrządzonych przez populacje wymienione w tabeli 1, czerpiąc z doświadczeń zdobytych w innych miejscach na świecie.
- 4.3.4. Strony współpracują z sobą, mając na celu opracowanie planów działania dotyczących pojedynczych gatunków w odniesieniu do populacji, które wyrządzają znaczące szkody, w szczególności dla upraw i łowisk ryb. Sekretariat Porozumienia koordynuje opracowywanie i harmonizację takich planów.
- 4.3.5. Strony, o ile to możliwe, propagują wysokie standardy ochrony środowiska w planowaniu i budowie obiektów w celu minimalizacji ich wpływu na populacje wymienione w tabeli 1. Powinny one rozważyć kroki mające na celu ograniczenie do minimum wpływu istniejących już obiektów, jeżeli jest oczywiste, że wywierają one negatywny wpływ na dane populacje.
- 4.3.6. W przypadkach gdy zakłócenie ze strony człowieka zagraża stanowi zachowania populacji ptaków wodnych wymienionych w tabeli 1, Strony starają się podjąć środki mające na celu ograniczenie poziomu zagrożenia. Szczególną uwagę należy poświęcić zagadnieniu zakłócenia przez człowieka powodowanemu w koloniach lęgowych ptaków wodnych gnieźdzących się w koloniach, zwłaszcza gdy znajdują się one na terenach będących popularnym miejscem rekreacji na świeżym powietrzu. Odpowiednie środki mogą obejmować, między innymi, ustanowienie stref wolnych od zakłóceń na obszarach chronionych, gdzie obowiązuje zakaz wstępu.
5. **Badanie i monitoring**
- 5.1. Strony podejmują starania w celu przeprowadzenia prac badawczych na słabo znanych terenach, na których mogą znajdować się skupiska populacji wymienionych w tabeli 1. Wyniki takich badań zostają szeroko rozpowszechnione.

- 5.2. Strony podejmują starania w celu monitorowania populacji wymienionych w tabeli 1. Wyniki takiego monitorowania zostają opublikowane lub wysłane do odpowiednich organizacji międzynarodowych w celu umożliwienia przeglądów stanu i trendów populacji.
 - 5.3. Strony podejmują starania w celu udoskonalenia pomiaru trendów populacji ptaków jako kryterium dla opisu stanu takich populacji.
 - 5.4. Strony współpracują ze sobą, mając na celu określenie tras wędrówek wszystkich populacji wymienionych w tabeli 1 przy wykorzystaniu dostępnej wiedzy na temat układu sezonów lęgowych i pozalęgowych oraz wyników spisów liczebności populacji, a także uczestnicząc w skoordynowanych programach obrączkowania.
 - 5.5. Strony podejmują starania w celu zainicjowania i wsparcia wspólnych programów badań nad ekologiczną i populacyjną dynamiką populacji wymienionych w tabeli 1 i ich siedliskami, zmierzających do określenia ich specyficznych wymagań, jak również najbardziej odpowiednich technik ich zachowania i gospodarowania nimi.
 - 5.6. Strony podejmują starania w celu przeprowadzenia badań nad wpływem utraty terenów wodno-błotnych oraz ich degradacji i zakłócania na zdolność terenów wodno-błotnych wykorzystywanych przez populacje wymienione w tabeli 1 do utrzymania tychże populacji oraz na przebiegi wędrówek tych populacji.
 - 5.7. Strony podejmują starania w celu przeprowadzenia badań nad wpływem łowiectwa i handlu na populacje wymienione w tabeli 1 oraz nad znaczeniem tych form użytkowania dla gospodarki lokalnej i krajowej.
 - 5.8. Strony podejmują starania w celu współpracy z właściwymi organizacjami międzynarodowymi oraz wspierania projektów badań i monitoringu.
6. **Edukacja i informacja**
- 6.1. Strony, gdzie to jest niezbędne, przygotowują programy szkoleniowe dla zapewnienia, że personel odpowiedzialny za realizację niniejszego planu działania posiada wystarczającą wiedzę do jego skutecznej realizacji.
 - 6.2. Strony współpracują ze sobą i z sekretariatem Porozumienia, mając na celu opracowywanie programów szkoleniowych i wymianę materiałów źródłowych.
 - 6.3. Strony podejmują starania w celu opracowania programów, materiałów informacyjnych i mechanizmów służących do podnoszenia poziomu świadomości ogółu społeczeństwa w zakresie celów, przepisów i treści niniejszego planu działania. W tym względzie szczególną uwagę poświęca się ludności żyjącej na istotnych obszarach wodno-błotnych i wokół nich, użytkownikom tych obszarów (myśliwym, rybakom, turystom itd.) oraz lokalnym władzom i innym organom decyzyjnym.
 - 6.4. Strony podejmują starania, aby przeprowadzić specjalne kampanie podnoszenia świadomości publicznej w zakresie ochrony populacji wymienionych w tabeli 1.
7. **Wprowadzenie w życie**
- 7.1. Wprowadzając w życie niniejszy plan działania, Strony, gdy to stosowne, dają pierwszeństwo populacjom ujętym w kolumnie A tabeli 1.
 - 7.2. Jeżeli, w przypadku populacji wymienionych w tabeli 1, więcej niż jedna populacja tego samego gatunku występuje na terytorium Strony, to Strona ta stosuje środki ochrony w stosunku do populacji o najgorszym stanie zachowania.
 - 7.3. Sekretariat Porozumienia w koordynacji z komitetem technicznym i z pomocą ekspertów z Państw Strefy koordynuje opracowywanie wytycznych ochrony zgodnie z art. IV ust. 4 niniejszego Porozumienia, aby pomóc Stronom w realizacji niniejszego planu działania. Sekretariat Porozumienia zapewnia, gdzie to możliwe, spójność z wytycznymi zatwierdzonymi na podstawie innych instrumentów międzynarodowych. Wytyczne ochrony mają na celu wprowadzenie zasady zrównoważonego użytkowania. Obejmują one, między innymi:
 - a) plany działania dotyczące pojedynczych gatunków;
 - b) środki nadzwyczajne;

- c) przygotowanie spisów miejsc oraz metod gospodarowania siedliskami;
 - d) praktyki łowieckie;
 - e) handel ptakami wodnymi;
 - f) turystykę;
 - g) ograniczenie szkód dla upraw;
oraz
 - h) protokół monitorowania ptaków wodnych.
- 7.4 Sekretariat Porozumienia w koordynacji z komitetem technicznym i Stronami przygotowuje szereg międzynarodowych przeglądów niezbędnych do wprowadzenia w życie niniejszego planu działania, obejmujących:
- a) raporty o stanie i trendach populacji;
 - b) luki w danych uzyskanych z badań;
 - c) sieci miejsc wykorzystywanych przez poszczególne populacje, w tym przeglądy stanu ochrony każdego miejsca, jak również środki zarządzania podjęte w każdym przypadku;
 - d) stosowne prawodawstwo dotyczące łowiectwa i handlu odnoszące się do gatunków wymienionych w załączniku 2 do niniejszego Porozumienia;
 - e) stopień przygotowania i wdrożenia planów działania dotyczących pojedynczych gatunków;
 - f) projekty odtwarzania;
oraz
 - g) stan wprowadzonych obcych rodzimej faunie gatunków ptaków wodnych oraz ich krzyżówek.
- 7.5. Sekretariat Porozumienia podejmuje starania w celu zapewnienia, aby przeglądy określone w ust. 7.4 były aktualizowane w odstępach czasu nie dłuższych niż trzy lata.
- 7.6. Komitet techniczny ocenia wytyczne i przeglądy przygotowane zgodnie z ust. 7.3 i 7.4 i sporządza projekty zaleceń oraz postanowień dotyczące ich opracowania, treści i wprowadzenia w życie do rozpatrzenia na zebraniach Stron.
- 7.7. Sekretariat Porozumienia przeprowadza regularny przegląd potencjalnych mechanizmów dostarczania dodatkowych środków (funduszy i pomocy technicznej) na realizację niniejszego planu działania i sporządza sprawozdanie na każde zwyczajne zebranie Stron.

TABELA 1

STAN POPULACJI WĘDROWNYCH PTAKÓW WODNYCH ⁽¹⁾**Klucz do klasyfikacji**

Następujący klucz do tabeli 1 jest podstawą dla wprowadzenia w życie planu działania:

Kolumna A

- Kategoria 1: a) gatunki ujęte w dodatku I do „Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt”;
- b) gatunki wymienione jako zagrożone w publikacji „Zagrożone ptaki świata” („Threatened Birds of the World”, BirdLife International 2000);
lub
 - c) populacje, których liczba jest mniejsza niż około 10 000 osobników.

⁽¹⁾ Przyjęty na drugiej sesji zebrania Stron, które odbyło się w dniach 25–27 września 2002 r. w Bonn, Niemcy.

Kategoria 2: populacje liczące pomiędzy około 10 000 a około 25 000 osobników.

Kategoria 3: populacje liczące pomiędzy około 25 000 a około 100 000 osobników oraz uznane za zagrożone w wyniku:

- a) koncentracji na małej liczbie miejsc w dowolnym stadium ich rocznego cyklu;
 - b) uzależnienia od typu siedliska, który jest poważnie zagrożony;
 - c) znacznego długotrwałego spadku liczebności;
- lub
- d) wyjątkowo dużych wahań wielkości lub trendu populacji.

Odnosnie do gatunków ujętych w kategoriach 2 i 3 powyżej, patrz: pkt. 2.1.1 planu działania zamieszczonego w załączniku 3 do Porozumienia.

Kolumna B

Kategoria 1: populacje liczące pomiędzy około 25 000 a około 100 000 osobników i niespełniające opisanych wyżej kryteriów dla kolumny A.

Kategoria 2: populacje liczące powyżej około 100 000 osobników i wymagające szczególnej uwagi w wyniku:

- a) koncentracji na małej ilości miejsc w dowolnym stadium ich rocznego cyklu;
 - b) uzależnienia od typu siedliska, który jest poważnie zagrożony;
 - c) znacznego długotrwałego spadku;
- lub
- d) wyjątkowo dużych wahań wielkości lub trendu populacji.

Kolumna C

Kategoria 1: populacje liczące powyżej około 100 000 osobników, które mogłyby odnieść znaczną korzyść z międzynarodowej współpracy i które nie spełniają kryteriów dla kolumny A lub kolumny B określonych powyżej.

Przegląd tabeli 1

Tabela jest:

- a) regularnie poddawana przeglądowi przez komitet techniczny zgodnie z art. VII ust. 3 lit. b) Porozumienia;
- oraz
- b) zmieniana w razie konieczności przez zebranie Stron zgodnie z art. VI ust. 9 lit. d) Porozumienia w świetle wniosków z takich przeglądów.

Definicja terminów geograficznych użytych w opisach strefy

Północna Afryka	Algieria, Egipt, Libijska Arabska Dżamahiria, Maroko, Tunezja
Zachodnia Afryka	Benin, Burkina Faso, Kamerun, Czad, Wybrzeże Kości Słoniowej, Gambia, Ghana, Gwinea, Gwinea Bissau, Liberia, Mali, Mauretania, Niger, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Togo
Wschodnia Afryka	Burundi, Djibouti, Erytrea, Etiopia, Kenia, Ruanda, Somalia, Sudan, Uganda, Zjednoczona Republika Tanzanii

Północno-wschodnia Afryka	Djibouti, Egipt, Erytrea, Etiopia, Somalia, Sudan
Południowa Afryka	Angola, Botswana, Lesoto, Malawi, Mozambik, Namibia, Republika Południowej Afryki, Suazi, Zambia, Zimbabwe
Środkowa Afryka	Kamerun, Republika Środkowoafrykańska, Kongo, Demokratyczna Republika Konga, Gwinea Równikowa, Gabon, Wyspy Św. Tomasza i Książęca
Subsaharyjska Afryka	Wszystkie państwa leżące na południe od Sahary
Tropikalna Afryka	Afryka subsaharyjska z wyłączeniem Lesoto, Namibii, Republiki Południowej Afryki i Suazi
Zachodnia Palearktyka	Według definicji podanej w „Podręczniku ptaków Europy, Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki” („Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa”, Cramp & Simons 1977)
Północno-zachodnia Europa	Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Niemcy, Islandia, Irlandia, Luksemburg, Niderlandy, Norwegia, Szwecja, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
Zachodnia Europa	Północno-zachodnia Europa z Portugalią i Hiszpanią
Północno-wschodnia Europa	Północna część Federacji Rosyjskiej na zachód od Uralu
Wschodnia Europa	Białoruś, Federacja Rosyjska na zachód od Uralu, Ukraina
Środkowa Europa	Austria, Republika Czeska, Estonia, Niemcy, Węgry, Łotwa, Liechtenstein, Litwa, Polska, Federacja Rosyjska wokół Zatoki Fińskiej i region Kaliningradu, Słowacja, Szwajcaria
Północny Atlantyk	Wyspy Owcze, Grenlandia, Islandia, Irlandia, Norwegia, północno-zachodnie wybrzeże Federacji Rosyjskiej, Spitsbergen, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
Wschodni Atlantyk	Atlantyckie wybrzeże Europy i północnej Afryki od Norwegii do Maroka
Zachodnia Syberia	Federacja Rosyjska na wschód od Uralu do rzeki Jenisej i na południe do granicy z Kazachstanem
Środkowa Syberia	Federacja Rosyjska od rzeki Jenisej do wschodniej granicy Półwyspu Tajmyr i na południe do gór Altaj
Zachodnia część Morza Śródziemnego	Algieria, Francja, Włochy, Malta, Monaco, Maroko, Portugalia, San Marino, Hiszpania, Tunezja
Wschodnia część Morza Śródziemnego	Albania, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Cypr, Egipt, Grecja, Izrael, Liban, Libijska Arabska Dżamahiria, Słowenia, Syryjska Republika Arabska, Dawna Jugosłowiańska Republika Macedonii, Turcja, Jugosławia
Morze Czarne	Armenia, Bułgaria, Gruzja, Republika Mołdowy, Rumunia, Federacja Rosyjska, Turcja, Ukraina
Morze Kaspijskie	Azerbejdżan, Iran (Republika Islamska), Kazachstan, Federacja Rosyjska, Turkmenistan, Uzbekistan
Południowo-zachodnia Azja	Bahrajn, Iran (Republika Islamska), Irak, Izrael, Jordania, Kazachstan, Kuwejt, Liban, Oman, Katar, Arabia Saudyjska, Syryjska Republika Arabska, wschodnia Turcja, Turkmenistan, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Uzbekistan, Jemen
Zachodnia Azja	Zachodnie części Federacji Rosyjskiej na wschód od Uralu oraz kraje basenu Morza Kaspijskiego
Środkowa Azja	Afganistan, Kazachstan, Kirgizja, Tadżykistan, Turkmenia, Uzbekistan
Południowa Azja	Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka

Objaśnienia skrótów i symboli

wyl:	wylęganie	zim:	zimowanie
N:	północny	E:	wschodni
S:	południowy	W:	zachodni
NE:	północno-wschodni	NW:	północno-zachodni
SE:	południowo-wschodni	SW:	południowo-zachodni

() Stan populacji nieznany. Stan zachowania szacowany.

* W drodze wyjątku, dla populacji oznaczonych gwiazdką łowiectwo może być kontynuowane na zasadzie zrównoważonej, gdy łowiectwo w odniesieniu do tych populacji jest utrwaloną od dawna praktyką kulturową (patrz: pkt. 2.1.1 załącznika 3 do Porozumienia).

Uwagi

1. Dane dotyczące populacji wykorzystane do opracowania tabeli 1 w miarę możliwości odpowiadają liczbie osobników w potencjalnej populacji lęgowej na obszarze Porozumienia. Stan ten oparty jest na najlepszych dostępnych opublikowanych szacunkach populacji.
2. Przyrostki (wyl) lub (zim) w wykazach populacji służą wyłącznie do pomocy w identyfikacji populacji. Nie oznaczają one sezonowych ograniczeń działań względem tych populacji na podstawie Porozumienia i planu działania.
3. Krótkie opisy wykorzystane do identyfikacji populacji oparte są na opisach zastosowanych w trzecim wydaniu „Szacunków populacji ptaków wodnych” („Waterbird Population Estimates”).
4. Znaki ukośnika (/) użyte są do oddzielenia obszarów lęgowych od zimowisk.
5. Gdy populacja gatunku jest ujęta w tabeli 1 z podziałem na wiele kategorii, to zobowiązania wynikające z planu działania odnoszą się do najbardziej rygorystycznej z wymienionych kategorii.

	A	B	C
<i>SPHENISCIDAE</i>			
<i>Spheniscus demersus</i>			
- Południowa Afryka	1b	2a 2c	
<i>GAVIIDAE</i>			
<i>Gavia stellata</i>			
- Północno-zachodnia Europa (zim)		2c	
- Morze Kaspijskie, Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego (zim)		(1)	
<i>Gavia arctica arctica</i>			
- Północna Europa i zachodnia Syberia/Europa		2c	
<i>Gavia arctica suschkini</i>			
- Środkowa Syberia/Morze Kaspijskie			(1)
<i>Gavia immer</i>			
- Europa (zim)	1c		
<i>Gavia adamsii</i>			
- Północna Europa (zim)	1c		
<i>PODICIPEDIDAE</i>			
<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>			
- Europa i północno zachodnia Afryka			1
<i>Podiceps cristatus cristatus</i>			
- Północno-zachodnia i zachodnia Europa			1
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (zim)			1
- Morze Kaspijskie i południowo-zachodnia Azja (zim)	2		
<i>Podiceps griseogen griseogen</i>			
- Północno-zachodnia Europa (zim)		1	
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (zim)		(1)	
- Morze Kaspijskie (zim)	2		
<i>Podiceps cristatus infuscatus</i>			
- Wschodnia Afryka (Etiopia do N Zambii)	1c		
- Południowa Afryka	1c		

	A	B	C
<i>Podiceps auritus auritus</i>			
- Północno-zachodnia Europa (wielkodziobe)	1c		
- Północno-wschodnia Europa (małodziobe)		1	
- Morze Kaspijskie i południowa Azja (zim)	2		
<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i>			
- Europa/południowa i zachodnia Europa i północna Afryka			1
- Zachodnia Azja/południowo-zachodnia i południowa Azja		1	
<i>Podiceps nigricollis gurneyi</i>			
- Południowa Afryka	2		
PELECANIDAE			
<i>Pelecanus onocrotalus</i>			
- Południowa Afryka	2		
- Zachodnia Afryka		1	
- Wschodnia Afryka			1
- Europa i zachodnia Azja (wyl)	1a 3c		
<i>Pelecanus rufescens</i>			
- Tropikalna Afryka i SW Arabia		1	
<i>Pelecanus crispus</i>			
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (zim)	1a 1c		
- Południowo-zachodnia Azja i południowa Azja (zim)	1a 2		
SULIDAE			
<i>Sula (Morus) capensis</i>			
- Południowa Afryka	1b	2a 2c	
PHALACROCORACIDAE			
<i>Phalacrocorax coronatus</i>			
- Wybrzeże południowo-zachodniej Afryki	1c		
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>			
- Morze Czarne i Morze Śródziemne		1	
- Południowo-zachodnia Azja		1	
<i>Phalacrocorax neglectus</i>			
- Wybrzeże południowo-zachodniej Afryki	1b 1c		
<i>Phalacrocorax carbo carbo</i>			
- Północno-zachodnia Europa			1
<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>			
- Północna i środkowa Europa			1
- Morze Czarne i Morze Śródziemne			1
- Zachodnia i południowo-zachodnia Azja			(1)
<i>Phalacrocorax carbo lucidus</i>			
- Wybrzeże zachodniej Afryki		1	

	A	B	C
- Środkowa i wschodnia Afryka			1
- Wybrzeże południowej Afryki	2		
<i>Phalacrocorax nigrogularis</i>			
- Zatoka i Morze Arabskie	1b	2a 2c	
<i>Phalacrocorax capensis</i>			
- Wybrzeże południowej Afryki		2a 2c	
ARDEIDAE			
<i>Egretta ardesiaca</i>			
- Subsaharyjska Afryka	3c		
<i>Egretta vinaceigula</i>			
- Południowo-środkowa Afryka	1b 1c		
<i>Egretta garzetta garzetta</i>			
- Subsaharyjska Afryka			(1)
- Europa, Morze Czarne i Morze Śródziemne/zachodnia i środkowa Afryka			1
- Zachodnia Azja/SW Azja, NE i wschodnia Afryka		(1)	
<i>Egretta gularis gularis</i>			
- Zachodnia Afryka		(1)	
<i>Egretta gularis schistacea</i>			
- Północno-wschodnia Afryka i Morze Czerwone		(1)	
- Południowo-zachodnia Azja i południowa Azja	2		
<i>Egretta dimorpha</i>			
- Wybrzeże wschodniej Afryki	2		
<i>Ardea cinerea cinerea</i>			
- Subsaharyjska Afryka			1
- Europa i północna Afryka (wyl)			1
- Zachodnia i południowo-zachodnia Azja (wyl)			(1)
<i>Ardea melanocephala</i>			
- Afryka sub-saharyjska			(1)
<i>Ardea purpurea purpurea</i>			
- Afryka tropikalna		1	
- Zachodnia Europa i zachodnia część Morza Śródziemnego/zachodnia Afryka	2		
- Wschodnia Europa i południowo-zachodnia Azja/subsaharyjska Afryka		(2c)	
<i>Casmerodius albus albus</i>			
- W, C i SE Europa/Morze Czarne i Morze Śródziemne	2		
- Zachodnia Azja/południowo-zachodnia Azja		(1)	
<i>Casmerodius albus melanorhynchus</i>			
- Subsaharyjska Afryka i Madagaskar			(1)
<i>Mesophoyx intermedia brachyrhyncha</i>			
- Subsaharyjska Afryka		1	

	A	B	C
<i>Bubulcus ibis ibis</i>			
- Południowa Afryka			1
- Tropikalna Afryka			1
- Południowo-zachodnia Europa i północno-zachodnia Afryka			1
- Wschodnia część Morza Śródziemnego i południowo-zachodnia Afryka	2		
<i>Ardeola ralloides ralloides</i>			
- Morze Śródziemne, Morze Czarne i N Afryka/subsaharyjska Afryka	3c		
- Zachodnia i południowo-zachodnia Azja/subsaharyjska Afryka		(1)	
<i>Ardeola ralloides paludivaga</i>			
- Subsaharyjska Afryka i Madagaskar			(1)
<i>Ardeola idae</i>			
- Madagaskar i Aldabra/środkowa i wschodnia Afryka	1b 1c		
<i>Ardeola rufiventris</i>			
- Tropikalna wschodnia i południowa Afryka		(1)	
<i>Nycticorax nycticorax nycticorax</i>			
- Subsaharyjska Afryka i Madagaskar		(1)	
- Europa NW Afryka/Morze Śródziemne i Afryka		2c	
- Zachodnia Azja/SW Azja i NE Afryka		(1)	
<i>Ixobrychus minutus minutus</i>			
- Europa i północna Afryka/subsaharyjska Afryka		2c	
- Zachodnia i południowo-zachodnia/subsaharyjska Afryka		(1)	
<i>Ixobrychus minutus payesii</i>			
- Subsaharyjska Afryka		(1)	
<i>Ixobrychus sturmii</i>			
- Subsaharyjska Afryka		(1)	
<i>Botaurus stellaris stellaris</i>			
- Europa (wyl)	3c		
- Południowo-zachodnia Azja (zim)	2		
<i>Botaurus stellaris capensis</i>			
- Południowa Afryka	1c		
CICONIIDAE			
<i>Mycteria ibis</i>			
- Subsaharyjska Afryka (z wyjątkiem Madagaskaru)		1	
<i>Anastomus lamelligerus lamelligerus</i>			
- Subsaharyjska Afryka			1
<i>Ciconia nigra</i>			
- Południowa Afryka	1c		
- Południowo-zachodnia Europa/zachodnia Afryka	1c		
- Środkowa i wschodnia Europa/subsaharyjska Afryka	2		

	A	B	C
<i>Ciconia abdimii</i>			
- Subsaharyjska Afryka i SW Arabia		(2c)	
<i>Ciconia episcopus microscelis</i>			
- Subsaharyjska Afryka		(1)	
<i>Ciconia ciconia ciconia</i>			
- Południowa Afryka	1c		
- Półwysep Iberyjski i północno-zachodnia Afryka/subsaharyjska Afryka	3b		
- Środkowa i wschodnia Europa/subsaharyjska Afryka			1
- Zachodnia Azja/południowo-zachodnia Azja	2		
<i>Leptoptilos crumeniferus</i>			
- Subsaharyjska Afryka			1
BALAENICIPITIDAE			
<i>Balaeniceps rex</i>			
- Środkowa tropikalna Afryka	1c		
THRESKIORNITHIDAE			
<i>Plegadis falcinellus falcinellus</i>			
- Subsaharyjska Afryka (wyl)			1
- Morze Czarne i Morze Śródziemne/zachodnia Afryka	3c		
- Południowo-zachodnia Azja/wschodnia Afryka		(1)	
<i>Geronticus eremita</i>			
- Maroko	1a 1b 1c		
- Południowo-zachodnia Azja	1a 1b 1c		
<i>Threskiornis aethiopicus aethiopicus</i>			
- Subsaharyjska Afryka			1
- Irak i Iran	1c		
<i>Platalea leucorodia leucorodia</i>			
- Zachodnia Europa/zachodnia część Morza Śródziemnego i zachodnia Afryka	1c		
- Środkowa i SE Europa/Morze Śródziemne i tropikalna Afryka	2		
<i>Platalea leucorodia archeri</i>			
- Morze Czerwone i Somalia	1c		
<i>Platalea leucorodia balsaci</i>			
- Wybrzeże zachodniej Afryki (Mauretania)	1c		
<i>Platalea leucorodia major</i>			
- Zachodnia Azja/południowo-zachodnia i południowa Azja	2		
<i>Platalea alba</i>			
- Subsaharyjska Afryka	2*		
PHOENICOPTERIDAE			
<i>Phoenicopterus ruber roseus</i>			
- Zachodnia Afryka	3a		

	A	B	C
- Wschodnia Afryka	3a		
- Południowa Afryka (do Madagaskaru)	3a		
- Zachodnia część Morza Śródziemnego		2a	
- Wschodnia część Morza Śródziemnego, południowo-zachodnia i południowa Azja		2a	
<i>Phoenicopterus minor</i>			
- Zachodnia Afryka	2		
- Wschodnia Afryka		2a 2c	
- Południowa Afryka (do Madagaskaru)	3a		
ANATIDAE			
<i>Dendrocygna bicolor</i>			
- Zachodnia Afryka (Senegal do Czadu)			(1)
- Wschodnia i południowa Afryka			(1)
<i>Dendrocygna viduata</i>			
- Zachodnia Afryka (Senegal do Czadu)			1
- Wschodnia i południowa Afryka			1
<i>Thalassornis leuconotus leuconotus</i>			
- Zachodnia Afryka	1c		
- Wschodnia i południowa Afryka	2*		
<i>Oxyura leucocephala</i>			
- Zachodnia część Morza Śródziemnego (Hiszpania i Maroko)	1a 1b 1c		
- Algieria i Tunezja	1a 1b 1c		
- Wschodnia część Morza Śródziemnego, Turcja i południowo-zachodnia Azja	1a 1b 1c		
<i>Oxyura maccoa</i>			
- Wschodnia Afryka	1c		
- Południowa Afryka	1c		
<i>Cygnus olor</i>			
- Północno-zachodnia kontynentalna i środkowa Europa			1
- Morze Czarne		1	
- Zachodnia i środkowa Azja/Morze Kaspijskie		2a 2d	
<i>Cygnus Cygnus</i>			
- Islandia/Zjednoczone Królestwo i Irlandia	2		
- Północno-zachodnia kontynentalna Europa		1	
- N Europa i W Syberia/Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego	2		
- Zachodnia i środkowa Syberia/Morze Kaspijskie	2		
<i>Cygnus columbianus bewickii</i>			
- Zachodnia Syberia i NE Europa/północno-zachodnia Europa	3c		
- Północna Syberia/Morze Kaspijskie	1c		
<i>Anser brachyrhynchus</i>			
- Wschodnia Grenlandia i Islandia/Zjednoczone Królestwo		2a	
- Spitsbergen/północno-wschodnia Europa		1	

	A	B	C
<i>Anser fabalis fabalis</i>			
- Północno-wschodnia Europa/północno-zachodnia Europa		1	
<i>Anser fabalis rossicus</i>			
- Zachodnia i środkowa Syberia/NE i SW Europa			(1)
<i>Anser fabalis johanseni</i>			
- Zachodnia i środkowa Syberia/Turkmenia do W Chin			1
<i>Anser albifrons albifrons</i>			
- NW Syberia i NE Europa/północno-zachodnia Europa			1
- Zachodnia Syberia/środkowa Europa	3c*		
- Zachodnia Syberia/Morze Czarne i Turcja			1
- Północna Syberia/Morze Kaspjskie i Irak	2		
<i>Anser albifrons flavirostris</i>			
- Grenlandia/Irlandia i Zjednoczone Królestwo	3a*		
<i>Anser erythropus</i>			
- N Europa i W Syberia/Morze Czarne i Morze Kaspjskie	1a 1b 2		
<i>Anser anser anser</i>			
- Islandia/Zjednoczone Królestwo i Irlandia		1	
- NW Europa/południowo-zachodnia Europa			1
- Środkowa Europa/północna Afryka		1	
<i>Anser anser rubrirostris</i>			
- Morze Czarne i Turcja		1	
- Zachodnia Syberia/Morze Kaspjskie i Irak			1
<i>Branta leucopsis</i>			
- Wschodnia Grenlandia/Szkocja i Irlandia		1	
- Spitsbergen/południowo-zachodnia Szkocja	2		
- Rosja/Niemcy i Niderlandy			1
<i>Branta bernicla bernicla</i>			
- Zachodnia Syberia/zachodnia Europa		2b 2c	
<i>Branta bernicla hrota</i>			
- Spitsbergen/Dania i Zjednoczone Królestwo	1c		
- Kanada i Grenlandia/Irlandia	2		
<i>Branta ruficollis</i>			
- Północna Syberia/Morze Czarne i Morze Kaspjskie	1a 1b 3a		
<i>Alopochen aegyptiacus</i>			
- Zachodnia Afryka	2		
- Wschodnia i południowa Afryka			1
<i>Tadorna ferruginea</i>			
- Północno-zachodnia Afryka	1c		
- Wschodnia część Morza Śródziemnego i Morze Czarne/północno-wschodnia Azja	2		
- Zachodnia Azja i Morze Kaspjskie/Iran i Irak		1	

	A	B	C
<i>Tadorna cana</i>			
- Południowa Afryka		1	
<i>Tadorna tadorna</i>			
- Północno-zachodnia Europa		2a	
- Morze Czarne i Morze Śródziemne	3c		
- Zachodnia Azja/Morze Kaspijskie i Bliski Wschód		1	
<i>Plectropterus gambensis gambensis</i>			
- Zachodnia Afryka			1
- Wschodnia Afryka (Sudan do Zambii)			1
<i>Plectropterus gambensis niger</i>			
- Południowa Afryka		1	
<i>Sarkidiornis melanotos melanotos</i>			
- Zachodnia Afryka		1	
- Południowa i wschodnia Afryka			1
<i>Nettapus auritus</i>			
- Zachodnia Afryka	1c		
- Południowa i wschodnia Afryka			(1)
<i>Anas capensis</i>			
- Wschodnia Afryka (Rów Tektoniczny)	1c		
- Basen jeziora Czad ²	1c		
- Południowa Afryka (na N do Angoli i Zambii)			1
<i>Anas strepera strepera</i>			
- Północno-zachodnia Europa		1	
- Północno-wschodnia Europa/Morze Czarne i Morze Śródziemne		2c	
- Zachodnia Syberia/SW Azja i NE Afryka			(1)
<i>Anas penelope</i>			
- Zachodnia Syberia i NE Europa/NW Europa			1
- W Syberia i NE Europa/Morze Czarne i Morze Śródziemne		2c	
- Western Syberia/SW Azja i NE Afryka		2c	
<i>Anas platyrhynchos platyrhynchos</i>			
- Północno-zachodnia Europa			1
- Północna Europa/zachodnia część Morza Śródziemnego			1
- Wschodnia Europa/Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego		2c	
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja			(1)
<i>Anas undulata undulata</i>			
- Południowa Afryka			1
<i>Anas clypeata</i>			
- Północno-zachodnia i środkowa Europa (zim)		1	
- W Syberia, NE i E Europa/S Europa i zachodnia Afryka		2c	
- W Syberia/SW Azja, NE i wschodnia Afryka		2c	

	A	B	C
<i>Anas erythrorhyncha</i>			
- Południowa Afryka			1
- Wschodnia Afryka			1
- Madagaskar	2		
<i>Anas acuta</i>			
- Północno-zachodnia Europa		1	
- W Syberia, NE & E Europa/S Europa i zachodnia Afryka		2c	
- Zachodnia Syberia/SW Azja i wschodnia Afryka			(1)
<i>Anas querquedula</i>			
- Zachodnia Syberia i Europa/zachodnia Afryka		2c	
- Zachodnia Syberia/SW Azja, NE i wschodnia Afryka			(1)
<i>Anas crecca crecca</i>			
- Północno-zachodnia Europa			1
- W Syberia i NE Europa/Morze Czarne i Morze Śródziemne			1
- Zachodnia Syberia/SW Azja i NE Afryka		2c	
<i>Anas hottentota</i>			
- Basen jeziora Czad	1c		
- Wschodnia Afryka (na południe do N Zambii)		1	
- Południowa Afryka (na północ do S Zambii)		1	
<i>Marmaronetta angustirostris</i>			
- Zachodnia część Morza Śródziemnego/zachodnia część Morza Śródziemnego i zachodnia Afryka	1a 1b 1c		
- Wschodnia część Morza Śródziemnego	1a 1b 1c		
- Południowo-zachodnia Azja	1a 1b 2		
<i>Netta rufina</i>			
- Południowo-zachodnia i środkowa Europa/zachodnia część Morza Śródziemnego		1	
- Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego	3c		
- Zachodnia i środkowa Azja/południowo-zachodnia Azja			1
<i>Netta erythrophthalma brunnea</i>			
- Południowa i wschodnia Afryka			1
<i>Aythya ferina</i>			
- Północno-wschodnia Europa/północno-zachodnia Europa			1
- Środkowa i NE Europa/Morze Czarne i Morze Śródziemne			1
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja		2c	
<i>Aythya nyroca</i>			
- Zachodnia część Morza Śródziemnego/północna i zachodnia Afryka	1a 1c		
- Wschodnia Europa/wschodnia część Morza Śródziemnego i sahelijska Afryka	1a 3c		
- Zachodnia Azja/SW Azja i NE Afryka	1a 3c		
<i>Aythya fuligula</i>			
- Północno-zachodnia Europa (zim)			1
- Środkowa Europa, Morze Czarne i Morze Śródziemne (zim)			1

	A	B	C
- Zachodnia Syberia/SW Azja i NE Afryka			(1)
<i>Aythya marila marila</i>			
- Północna Europa/zachodnia Europa			1
- Zachodnia Syberia/Morze Czarne i Morze Kaspijskie			1
<i>Somateria mollissima mollissima</i>			
- Morze Bałtyckie, Dania i Niderlandy			1
- Norwegia i Rosja			1
<i>Somateria mollissima borealis</i>			
- Spitsbergen i Ziemia Franciszka Józefa (wyl)		1	
<i>Somateria spectabilis</i>			
- Wschodnia Grenlandia, NE Europa i zachodnia Syberia			1
<i>Polysticta stelleri</i>			
- Zachodnia Syberia/północno-wschodnia Europa	1a	1	
<i>Clangula hyemalis</i>			
- Islandia i Grenlandia			1
- Zachodnia Syberia/północna Europa			1
<i>Melanitta nigra nigra</i>			
- W Syberia i N Europa/W Europa i NW Afryka		2a	
<i>Melanitta fusca fusca</i>			
- Zachodnia Syberia i północna Europa/NW Europa		2a	
- Morze Czarne i Morze Kaspijskie	1c		
<i>Bucephala clangula clangula</i>			
- Północno-zachodnia i środkowa Europa (zim)			1
- Północno-wschodnia Europa/Adriatyk		1	
- Zachodnia Syberia i północno-wschodnia Europa/Morze Czarne	2		
- Zachodnia Syberia/Morze Kaspijskie	2		
<i>Mergellus albellus</i>			
- Północno-zachodnia i środkowa Europa (zim)	3a		
- Północno-wschodnia Europa/Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego		1	
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja	3c		
<i>Mergus serrator serrator</i>			
- Północno-zachodnia i środkowa Europa (zim)			1
- Północno-wschodnia Europa/Morze Czarne i Morze Śródziemne		1	
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia i środkowa Azja	1c		
<i>Mergus merganser merganser</i>			
- Północno-zachodnia i środkowa Europa (zim)			1
- Północno-wschodnia Europa/Morze Czarne	1c		
- Zachodnia Syberia/Morze Kaspijskie	2		
GRUIDAE			
<i>Balearica pavonina pavonina</i>			
- Zachodnia Afryka (Senegal do Czadu)	2		

	A	B	C
<i>Balearica pavonina ceciliae</i>			
- Wschodnia Afryka (Sudan do Ugandy)	3c		
<i>Balearica regulorum regulorum</i>			
- Południowa Afryka (na N do Angoli i S Zimbabwe)	1c		
<i>Balearica regulorum gibbericeps</i>			
- Wschodnia Afryka (Kenia do Mozambiku)	3c		
<i>Grus leucogeranus</i>			
- Iran (zim)	1a 1b 1c		
<i>Grus virgo</i>			
- Morze Czarne (Ukraina)/północno-wschodnia Afryka	1c		
- Turcja (wyl)	1c		
- Kałmucja/północno-wschodnia Afryka		1	
<i>Grus paradisea</i>			
- Krańce południowej Afryki	1b 2		
<i>Grus carunculatus</i>			
- Central i Południowa Afryka	1b 1c		
<i>Grus grus</i>			
- Północno-zachodnia Europa/Półwysep Iberyjski i Maroko		1	
- Północno-wschodnia i środkowa Europa/północna Afryka		1	
- Wschodnia Europa/Turcja, Bliski Wschód i NE Afryka	3c		
- Turcja i Gruzja (wyl)	1c		
- Zachodnia Syberia/południowa Azja		(1)	
RALLIDAE			
<i>Sarothrura elegans elegans</i>			
- NE, wschodnia i południowa Afryka			(1)
<i>Sarothrura elegans reichenovi</i>			
- Południowo-zachodnia Afryka do środkowej Afryki			(1)
<i>Sarothrura boehmi</i>			
- Środkowa Afryka	1c		
<i>Sarothrura ayresi</i>			
- Etiopia i południowa Afryka	1a 1b 1c		
<i>Rallus aquaticus aquaticus</i>			
- Europa i północna Afryka			1
<i>Rallus aquaticus korejewi</i>			
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja			(1)
<i>Rallus caerulescens</i>			
- Południowa i wschodnia Afryka			(1)
<i>Crexopsis egregia</i>			
- Subsaharyjska Afryka			(1)
<i>Crex crex</i>			
- Europa i zachodnia Azja/subsaharyjska Afryka	1b	2c	

	A	B	C
<i>Amauromis flavirostris</i>			
- Subsaharyjska Afryka			1
<i>Porzana parva parva</i>			
- Zachodnia Eurazja/Afryka		2c	
<i>Porzana pusilla intermedia</i>			
- Europa (wyl)	2		
<i>Porzana porzana</i>			
- Europa/Afryka		2c	
<i>Aenigmatolimnas marginalis</i>			
- Subsaharyjska Afryka	(2)		
<i>Porphyrio alleni</i>			
- Subsaharyjska Afryka			(1)
<i>Gallinula chloropus chloropus</i>			
- Europa i Północna Afryka			1
- Zachodnia i południowo-zachodnia Azja			(1)
<i>Gallinula angulata</i>			
- Subsaharyjska Afryka			(1)
<i>Fulica cristata</i>			
- Subsaharyjska Afryka			1
- Hiszpania i Maroko	1c		
<i>Fulica atra atra</i>			
- Północno-zachodnia Europa (zim)			1
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (zim)			1
- Południowo-zachodnia Azja (zim)			(1)
DROMADIDAE			
<i>Dromas ardeola</i>			
- Północno-zachodni Ocean Indyjski, Morze Czerwone i Zatoka	3a		
HAEMATOPODIDAE			
<i>Haematopus ostralegus ostralegus</i>			
- Europa/południowa i zachodnia Europa i NW Afryka			1
<i>Haematopus ostralegus longipes</i>			
- SE Europa i W Azja/SW Azja i NE Afryka			(1)
<i>Haematopus moquini</i>			
- Wybrzeże południowej Afryki	1c		
RECURVIROSTRIDAE			
<i>Himantopus himantopus himantopus</i>			
- Subsaharyjska Afryka (wyłączając południe)			(1)
- Południowa Afryka („meridionalis”)	2		
- SW Europa i północno-zachodnia Afryka/zachodnia Afryka		1	

	A	B	C
- Środkowa Europa i E Morze Śródziemne/północno-środkowa Afryka		1	
- W, C i SW Azja/SW Azja i NE Afryka		(1)	
<i>Recurvirostra avosetta</i>			
- Południowa Afryka	2		
- Wschodnia Afryka		(1)	
- Zachodnia Europa i północno-zachodnia Afryka (wyl)		1	
- Południowo-wschodnia Europa, Morze Czarne i Turcja (wyl)	(3c)		
- Zachodnia i południowo-zachodnia Azja/wschodnia Afryka	2		
BURHINIDAE			
<i>Burhinus senegalensis senegalensis</i>			
- Zachodnia Afryka	(2)		
<i>Burhinus senegalensis inornatus</i>			
- Północno-wschodnia i wschodnia Afryka	(2)		
GLAREOLIDAE			
<i>Pluvianus aegyptius aegyptius</i>			
- Zachodnia Afryka		(1)	
- Wschodnia Afryka	(2)		
<i>Glareola pratincola pratincola</i>			
- Zachodnia Europa i NW Afryka/zachodnia Afryka	2		
- Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego/strefa wschodniego Sahelu	2		
- SW Azja/SW Azja i NE Afryka		(1)	
<i>Glareola nordmanni</i>			
- SE Europa i zachodnia Azja/południowa Afryka	3b 3c		
<i>Glareola ocularis</i>			
- Madagaskar/wschodnia Afryka	(2)		
<i>Glareola nuchalis nuchalis</i>			
- Wschodnia i środkowa Afryka		(1)	
<i>Glareola nuchalis liberiae</i>			
- Zachodnia Afryka	(2)		
<i>Glareola cinerea cinerea</i>			
- SE, zachodnia Afryka i środkowa Afryka	(2)		
CHARADRIIDAE			
<i>Pluvialis apricaria apricaria</i>			
- Wielka Brytania, Irlandia, Dania, Niemcy i Bałtyk (wyl)	3c*		
<i>Pluvialis apricaria altifrons</i>			
- Islandia i Wyspy Owcze/wschodnie wybrzeże Atlantyku			1
- Północna Europa/zachodnia Europa i NW Afryka			1
- Północna Syberia/Morze Kaspjskie i Azja Mniejsza		(1)	

	A	B	C
<i>Pluvialis fulva</i>			
- Północno-środkowa Syberia/południowa i SW Azja, NE Afryka		(1)	
<i>Pluvialis squatarola</i>			
- Zachodnia Syberia i Kanada/W Europa i W Afryka			1
- Środkowa i wschodnia Syberia/SW Azja, wschodnia i południowa Afryka		1	
<i>Charadrius hiaticula hiaticula</i>			
- Północna Europa/Europa i północna Afryka		1	
<i>Charadrius hiaticula psammodytes</i>			
- Kanada, Grenlandia i Islandia/W i S Afryka		(2c)	
<i>Charadrius hiaticula tundrae</i>			
- NE Europa i Syberia/SW Azja, E i S Afryka			(1)
<i>Charadrius dubius curonicus</i>			
- Europa i południowo-zachodnia Afryka/zachodnia Afryka			1
- Zachodnia i południowo-zachodnia Azja/wschodnia Afryka			(1)
<i>Charadrius pecuarius pecuarius</i>			
- Południowa i wschodnia Afryka			(1)
- Zachodnia Afryka		(1)	
<i>Charadrius tricollaris tricollaris</i>			
- Południowa i wschodnia Afryka			1
<i>Charadrius forbesi</i>			
- Zachodnia i środkowa Afryka		(1)	
<i>Charadrius pallidus pallidus</i>			
- Południowa Afryka	2		
<i>Charadrius pallidus venustus</i>			
- Wschodnia Afryka	1c		
<i>Charadrius alexandrinus alexandrinus</i>			
- Zachodnia Europa i zachodnia część Morza Śródziemnego/zachodnia Afryka	3c		
- Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego/wschodni Sahel	3c		
- SW i środkowa Azja/SW Azja i NE Afryka		(1)	
<i>Charadrius marginatus mechowi</i>			
- Południowa i wschodnia Afryka	2		
- Zachodnia do zachodnio-środkowej Afryki	2		
<i>Charadrius mongolus pamirensis</i>			
- Zachodnio-środkowa Azja/SW Azja i wschodnia Afryka		(1)	
<i>Charadrius leschenaultii columbinus</i>			
- Turcja i SW Azja/wschodnia część Morza Śródziemnego i Morze Czerwone	1c		
<i>Charadrius leschenaultii crassirostris</i>			
- Morze Kaspjskie i SW Azja/Arabia i NE Afryka		(1)	

	A	B	C
<i>Charadrius leschenaultii leschenaultii</i>			
- Środkowa Azja/wschodnia i południowa Afryka		(1)	
<i>Charadrius asiaticus</i>			
- SE Europa i zachodnia Azja/E i południowo-środkowa Afryka	3c		
<i>Eudromias morinellus</i>			
- Europa/północno-zachodnia Afryka	(3c)		
- Azja/Bliski Wschód		(1)	
<i>Vanellus vanellus</i>			
- Europa/Europa i północna Afryka		2c	
- Zachodnia Azja/południowo-zachodnia Azja			(1)
<i>Vanellus spinosus</i>			
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (wyl)		1	
<i>Vanellus albiceps</i>			
- Zachodnia i środkowa Afryka		(1)	
<i>Vanellus senegallus senegallus</i>			
- Zachodnia Afryka		(1)	
<i>Vanellus senegallus solitaneus</i>			
- Południowo-zachodnia Afryka		(1)	
<i>Vanellus senegallus lateralis</i>			
- Wschodnia i południowo-wschodnia Afryka		1	
<i>Vanellus lugubris</i>			
- Południowo-zachodnia Afryka	2		
- Środkowa i wschodnia Afryka	3c		
<i>Vanellus melanopterus minor</i>			
- Południowa Afryka	1c		
<i>Vanellus coronatus coronatus</i>			
- Wschodnia i południowa Afryka			1
- Środkowa Afryka	(2)		
<i>Vanellus coronatus xerophilus</i>			
- Południowo-zachodnia Afryka		(1)	
<i>Vanellus superciliosus</i>			
- Zachodnia i środkowa Afryka	(2)		
<i>Vanellus gregarius</i>			
- SE Europa i zachodnia Azja/północno-wschodnia Afryka	1a 1b 1c		
- Republiki Środkowej Azji/NW Indie	1a 1b 1c		
<i>Vanellus leucurus</i>			
- SW Azja/SW Azja i północno-wschodnia Afryka	2		
- Republiki Środkowej Azji/południowa Azja		(1)	
SCOLOPACIDAE			
<i>Scolopax rusticola</i>			
- Europa/południowa i zachodnia Europa i północna Afryka			1

	A	B	C
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja (Morze Kaspijskie)			(1)
<i>Gallinago stenura</i>			
- Północna Syberia/południowa Azja i wschodnia Afryka			(1)
<i>Gallinago media</i>			
- Skandynawia/prawdopodobnie zachodnia Afryka		1	
- Zachodnia Syberia i NE Europa/południowo-wschodnia Afryka		2c	
<i>Gallinago gallinago gallinago</i>			
- Europa/południowa i zachodnia Europa i NW Afryka		2c	
- Zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja i Afryka			1
<i>Gallinago gallinago faeroeensis</i>			
- Islandia, Wyspy Owcze i północna Szkocja/Irlandia			1
<i>Lymnocyptes minimus</i>			
- Północna Europa/S i W Europa i zachodnia Afryka		2b	
- Zachodnia Syberia/SW Azja i NE Afryka		(1)	
<i>Limosa limosa limosa</i>			
- Zachodnia Europa/NW i zachodnia Afryka		2c	
- Wschodnia Europa/środkowa i wschodnia Afryka		2c	
- Zachodnio-środkowa Azja/SW Azja i wschodnia Afryka		(1)	
<i>Limosa limosa islandica</i>			
- Islandia/zachodnia Europa	3a*		
<i>Limosa lapponica lapponica</i>			
- Północna Europa/zachodnia Europa		2a	
<i>Limosa lapponica taymyrensis</i>			
- Zachodnia Syberia/zachodnia i południowo-zachodnia Afryka		2a 2c	
<i>Limosa lapponica menzbieri</i>			
- Środkowa Syberia/południowa i SW Azja i wschodnia Afryka			(1)
<i>Numenius phaeopus phaeopus</i>			
- Północna Europa/zachodnia Afryka			(1)
- Zachodnia Syberia/południowa i wschodnia Afryka			(1)
<i>Numenius phaeopus islandicus</i>			
- Islandia, Wyspy Owcze i Szkocja/zachodnia Afryka			1
<i>Numenius phaeopus alboaxillaris</i>			
- Południowo-zachodnia Azja/wschodnia Afryka	1c		
<i>Numenius tenuirostris</i>			
- Środkowa Syberia/Morze Śródziemne i SW Azja	1a 1b 1c		
<i>Numenius arquata arquata</i>			
- Europa/Europa, północna i zachodnia Afryka			1
<i>Numenius arquata orientalis</i>			
- Zachodnia Syberia/SW Azja, E i S Afryka	3c		
<i>Numenius arquata suschkini</i>			
- Południowo-wschodnia Europa i południowo-zachodnia Azja (wyl)	2		

	A	B	C
<i>Tringa erythropus</i>			
- N Europa/południowa Europa, północna i zachodnia Afryka			(1)
- Zachodnia Syberia/SW Azja, NE i wschodnia Afryka		(1)	
<i>Tringa totanus totanus</i>			
- NW Europa/W Europa, NW i zachodnia Afryka		2c	
- Środkowa i wschodnia Europa/wschodnia część Morza Śródziemnego i Afryka		2c	
<i>Tringa totanus britannica</i>			
- Wielka Brytania i Irlandia/Wielka Brytania, Irlandia, Francja		2c	
<i>Tringa totanus ussuriensis</i>			
- Zachodnia Azja/SW Azja, NE i wschodnia Afryka			(1)
<i>Tringa totanus robusta</i>			
- Islandia i Wyspy Owcze/zachodnia Europa			1
<i>Tringa stagnatilis</i>			
- Wschodnia Europa/zachodnia i środkowa Afryka		(1)	
- Zachodnia Azja/SW Azja, wschodnia i południowa Afryka		(1)	
<i>Tringa nebularia</i>			
- Północna Europa/SW Europa, NW i zachodnia Afryka			1
- Zachodnia Syberia/SW Azja, E i S Afryka			(1)
<i>Tringa ochropus</i>			
- Północna Europa/S i W Europa, zachodnia Afryka			1
- Zachodnia Syberia/SW Azja, NE i wschodnia Afryka			(1)
<i>Tringa glareola</i>			
- Północno-zachodnia Europa/zachodnia Afryka		2c	
- NE Europa i W Syberia/wschodnia i południowa Afryka			(1)
<i>Tringa cinerea</i>			
- NE Europa i W Syberia/SW Azja, E i S Afryka			1
<i>Tringa hypoleucos</i>			
- Zachodnia i środkowa Europa/zachodnia Afryka			1
- E Europa i W Syberia/środkowa, E i S Afryka			(1)
<i>Arenaria interpres interpres</i>			
- NE Kanada i Grenlandia/W Europa i NW Afryka		1	
- Północna Europa/zachodnia Afryka		1	
- Zachodnia i środkowa Syberia/SW Azja, E i S Afryka			(1)
<i>Calidris tenuirostris</i>			
- Wschodnia Syberia/SW Azja i W południowa Azja	1c		
<i>Calidris canutus canutus</i>			
- Północna Syberia/zachodnia i południowa Afryka		2a 2c	

	A	B	C
<i>Calidris canutus islandica</i>			
- NE Kanada i Grenlandia/zachodnia Europa		2a 2c	
<i>Calidris alba</i>			
- Wschodnioatlantycka Europa, zachodnia i południowa Afryka (zim)			1
- Południowo-zachodnia Azja, wschodnia i południowa Afryka (zim)			1
<i>Calidris minuta</i>			
- N Europa/S Europa, północna i zachodnia Afryka		(2c)	
- Zachodnia Syberia/SW Azja, E i S Afryka			(1)
<i>Calidris temminckii</i>			
- Fennoskandia/północna i zachodnia Afryka		(1)	
- NE Europa i W Syberia/SW Azja i wschodnia Afryka			(1)
<i>Calidris maritima maritima</i>			
- Północna i zachodnia Europa (z wyjątkiem Islandii) (zim)		1	
<i>Calidris alpina alpina</i>			
- NE Europa i NW Syberia/W Europa i NW Afryka			1
<i>Calidris alpina centralis</i>			
- Środkowa Syberia/SW Azja i NE Afryka			(1)
<i>Calidris alpina schinzii</i>			
- Islandia i Grenlandia/NW i zachodnia Afryka			1
- Wielka Brytania i Irlandia/SW Europa i NW Afryka	2		
- Bałtyk/SW Europa i NW Afryka	1c		
<i>Calidris alpina arctica</i>			
- NE Grenlandia/zachodnia Afryka	3a		
<i>Calidris ferruginea</i>			
- Zachodnia Syberia/zachodnia Afryka			1
- Środkowa Syberia/SW Azja, E i S Afryka			1
<i>Limicola falcinellus falcinellus</i>			
- Północna Europa/SW Azja i Afryka	3c		
<i>Philomachus pugnax</i>			
- Północna Europa i zachodnia Syberia/zachodnia Afryka		2c	
- Północna Syberia/SW Azja, E i S Afryka		(2c)	
<i>Phalaropus lobatus</i>			
- Zachodnia Eurazja/Morze Arabskie			1
<i>Phalaropus fulicaria</i>			
- Kanada i Grenlandia/atlantyckie wybrzeże Afryki			(1)
LARIDAE			
<i>Larus leucophthalmus</i>			
- Morze Czerwone i pobliskie wybrzeża	1a 2		

	A	B	C
<i>Larus hemprichii</i>			
- Morze Czerwone, Zatoka, Arabia i wschodnia Afryka		2a	
<i>Larus canus canus</i>			
- NW i środkowa Europa/wybrzeże Atlantyku i Morze Śródziemne		2c	
<i>Larus canus heinei</i>			
- NE Europa i zachodnia Syberia/Morze Czarne i Morze Kaspijskie		(1)	
<i>Larus audouinii</i>			
- Morze Śródziemne/N i W wybrzeża Afryki	1a 3a		
<i>Larus marinus</i>			
- Północna i zachodnia Europa			1
<i>Larus dominicanus vetula</i>			
- Wybrzeże południowej Afryki		1	
<i>Larus hyperboreus hyperboreus</i>			
- Spitsbergen i N Rosja (wyl)			(1)
<i>Larus hyperboreus leuceteres</i>			
- Kanada, Grenlandia i Islandia (wyl)			(1)
<i>Larus glaucooides glaucooides</i>			
- Grenlandia/Islandia i północno-zachodnia Europa			1
<i>Larus argentatus argentatus</i>			
- Północna i północno-zachodnia Europa			1
<i>Larus argentatus argenteus</i>			
- Islandia i zachodnia Europa			1
<i>Larus heuglini</i>			
- NE Europa i W Syberia/SW Azja i NE Afryka			(1)
<i>Larus (heuglini) barabensis</i>			
- Południowo-zachodnia Syberia/południowo-zachodnia Azja			(1)
<i>Larus armenicus</i>			
- Armenia, wschodnia Turcja i NW Iran	3a		
<i>Larus cachinnans cachinnans</i>			
- Morze Czarne i zachodnia Azja/SW Azja, NE Afryka			1
<i>Larus cachinnans michahellis</i>			
- Morze Śródziemne, Półwysep Iberyjski i Maroko			1
<i>Larus fuscus fuscus</i>			
- NE Europa/Morze Czarne, SW Azja i wschodnia Afryka		(2c)	
<i>Larus fuscus graellsii</i>			
- Zachodnia Europa/Morze Śródziemne i zachodnia Afryka			1
<i>Larus ichthyaetus</i>			
- Morze Czarne i Morze Kaspijskie/południowo-zachodnia Azja	3a		
<i>Larus cirrocephalus poiocephalus</i>			
- Zachodnia Afryka		(1)	

	A	B	C
- Środkowa i wschodnia Afryka			(1)
- Wybrzeże południowej Afryki (z wyjątkiem Madagaskaru)		(1)	
<i>Larus hartlaubii</i>			
- Wybrzeże południowo-zachodniej Afryki		1	
<i>Larus ridibundus</i>			
- W Europa/W Europa, zachodnia część Morza Śródziemnego, zachodnia Afryka			1
- Wschodnia Europa/Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródz.			1
- Zachodnia Azja/SW Azja i NE Afryka			(1)
<i>Larus genei</i>			
- Zachodnia Afryka (wyl)	2		
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (wyl)		2a	
- Zachodnia, południowo-zachodnia i południowa Azja (wyl)		2a	
<i>Larus melanocephalus</i>			
- W Europa, Morze Śródziemne i NW Afryka		2a	
<i>Larus minutus</i>			
- Środkowa i E Europa/SW Europa i W część Morza Śródziemnego		1	
- W Azja/E część Morza Śródziemnego, Morze Czarne i Morze Kaspjskie		(1)	
<i>Xema sabini sabini</i>			
- Kanada i Grenlandia/SE Atlantyk			(1)
<i>Sterna nilotica nilotica</i>			
- Zachodnia Europa/zachodnia Afryka	2		
- Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego/wschodnia Afryka	3c		
- Zachodnia i środkowa Azja/południowo-zachodnia Azja	2		
<i>Sterna caspia caspia</i>			
- Południowa Afryka (wyl)	1c		
- Zachodnia Afryka (wyl)		1	
- Europa (wyl)	1c		
- Morze Kaspjskie (wyl)	2		
<i>Sterna maxima albidorsalis</i>			
- Zachodnia Afryka (wyl)		2a	
<i>Sterna bengalensis bengalensis</i>			
- Zatoka/południowa Azja		2a	
<i>Sterna bengalensis par</i>			
- Morze Czerwone/wschodnia Afryka	3a		
<i>Sterna bengalensis emigrata</i>			
- S część Morza Śródziemnego/NW i zachodnie wybrzeża Afryki	1c		
<i>Sterna bergii bergii</i>			
- Południowa Afryka (Angola – Mozambik)	2		
<i>Sterna bergii enigma</i>			
- Madagaskar i Mozambik/południowa Afryka	1c		

	A	B	C
<i>Sterna bergii thalassina</i>			
- Wschodnia Afryka i Seszele	1c		
<i>Sterna bergii velox</i>			
- Morze Czerwone i północno-wschodnia Afryka	3a		
<i>Sterna sandvicensis sandvicensis</i>			
- Zachodnia Europa/zachodnia Afryka		2a	
- Morze Czarne i Morze Śródziemne (wyl)	3a 3c		
- Zachodnia i środkowa Azja/południowo-zachodnia i południowa Azja		2a	
<i>Sterna dougallii dougallii</i>			
- Południowa Afryka	1c		
- Wschodnia Afryka	3a		
- Europa (wyl)	1c		
<i>Sterna dougallii arideensis</i>			
- Madagaskar, Seszele i Maskareny	2		
<i>Sterna dougallii bangsi</i>			
- Północna część Morza Arabskiego (Oman)	1c		
<i>Sterna vittata vittata</i>			
- P. Edward, Marion, Crozet i Kerguelen/Afryka Południowa	1c		
<i>Sterna vittata tristanensis</i>			
- Tristan da Cunha i Gough/Afryka Południowa	1c		
<i>Sterna hirundo hirundo</i>			
- Południowa i zachodnia Europa (wyl)			1
- Północna i wschodnia Europa (wyl)			1
- Zachodnia Azja (wyl)			(1)
<i>Sterna paradisaea</i>			
- Zachodnia Eurazja (wyl)			1
<i>Sterna albifrons albifrons</i>			
- Wschodni Atlantyk (wyl)	3b		
- Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego (wyl)	3c		
- Morze Kaspjskie (wyl)	2		
<i>Sterna albifrons guineae</i>			
- Zachodnia Afryka (wyl)	1c		
<i>Sterna saundersi</i>			
- W i południowa Azja, Morze Czerwone, Zatoka i wschodnia Afryka		(1)	
<i>Sterna balaenarum</i>			
- Namibia i Afryka Południowa/wybrzeże Atlantyku do Ghany	2		
<i>Sterna repressa</i>			
- W i południowa Azja, Morze Czerwone, Zatoka i wschodnia Afryka		2c	
<i>Chlidonias hybridus hybridus</i>			
- Zachodnia Europa i północno-zachodnia Afryka (wyl)	3c		
- Morze Czarne i wschodnia część Morza Śródziemnego (wyl)			(1)

	A	B	C
- Morze Kaspijskie (wyl)		(1)	
<i>Chlidonias hybridus sclateri</i>			
- Wschodnia Afryka (Kenia i Tanzania)	1c		
- Południowa Afryka (Malawi i Zambia do Afryki Południowej)	(2)		
<i>Chlidonias leucopterus</i>			
- Wschodnia Europa i zachodnia Azja/Afryka			(1)
<i>Chlidonias niger niger</i>			
- Europa i zachodnia Azja/atlantyckie wybrzeże Afryki		2c	
RYNCHOPIDAE			
<i>Rynchops flavirostris</i>			
- Wybrzeże zachodniej Afryki i środkowa Afryka	2		
- Wschodnia i południowa Afryka	2		